

ZAKTUALIZOWANA STRATEGIA ROZWOJU POWIATU RAWICKIEGO 2020-2030

Starostwo Powiatowe w Rawiczu
Rynek 17, 63-900 Rawicz
www.powiatrawicki.pl

FUNDACJA „PARTNERZY DLA SAMORZĄDU”
POZNAŃ
www.partners.org.pl

GRUDZIEŃ 2024

Szanowni Państwo,

W listopadzie 2015 roku Powiat Rawicki przystąpił do prac nad opracowaniem najważniejszego dokumentu planistycznego samorządu – „Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego na lata 2016-2025”.

Dynamiczne zmiany zarówno wewnątrz Powiatu, jak i w jego otoczeniu, wymagały podsumowania i oceny dotychczasowych dokonań oraz sporządzenia, a następnie przyjęcia przez Radę Powiatu nowej Strategii. Z jednej strony uwzględniono w niej kierunki rozwoju i zamierzenia, zapisane w dotychczasowych dokumentach planistycznych, a z drugiej strony wzięto pod uwagę nowe wyzwania, wynikające z rosnących potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Strategia stanowi rejestr wyzwań i zadań, przed jakimi stoi społeczność lokalna oraz władze samorządowe. Jest jednocześnie wyrazem woli mieszkańców i władz Powiatu wspólnego budowania lepszego i bardziej funkcjonalnego lokalnego środowiska życia, pracy i inwestowania.

Prace, związane z formułowaniem celów i projektów realizacyjnych, były prowadzone przez szeroki zespół osób, zarówno pracowników Starostwa Powiatowego, radnych powiatowych, jak i reprezentantów różnych organizacji i instytucji, które na co dzień z nami współpracują. Po spotkaniach warsztatowych oraz dyskusjach w zespołach problemowych, powstały konkretne rekomendacje, dotyczące rozwoju Powiatu do 2030 roku, uwzględniające istniejące uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne.

Pierwsza aktualizacja Strategii była w 2020 roku, natomiast w październiku 2024 roku zapadła decyzja o przystąpieniu do kolejnej aktualizacji powyższego dokumentu. Na taki krok zdecydowano się ponieważ od uchwalenia aktualnej strategii minęło 8 lat. Głównym powodem było to, że wiele zadań, zapisanych w dokumencie, zostało w całości lub częściowo zrealizowane. W tej sytuacji, w obliczu dynamicznych zmian zarówno wewnątrz samego Powiatu, jak i w jego otoczeniu (nowa kadencja, perspektywa uruchomienia nowych unijnych środków dotacyjnych), zaistniała potrzeba podsumowania i oceny dokonań oraz przeprowadzenia aktualizacji dotychczasowych planów.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim pracownikom i mieszkańcom Powiatu Rawickiego, którzy uczestniczyli w pracach nad Strategią, następnie jej aktualizacją.

*Adam Sperzyński
Starosta Rawicki*

Osoby, które brały udział w pracach nad przygotowaniem Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego na lata 2020-2030

1. Radni Powiatu Rawickiego.
2. Pracownicy Starostwa Powiatowego w Rawiczu.
3. Pracownicy jednostek organizacyjnych Powiatu:
  - Powiatowego Urzędu Pracy
  - Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
  - Powiatowego Zarządu Dróg
  - Szkół powiatowych
  - Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
  - Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
  - Domów Pomocy Społecznej
4. Pracownicy Szpitala Powiatowego w Rawiczu Sp. z o.o.

Koordynatorem prac nad opracowaniem dokumentu ze strony Powiatu Rawickiego była pani Aneta Mazur – pracownik Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju w Starostwie Powiatowym w Rawiczu. Natomiast aktualizacja dokumentu została przeprowadzona przez panią Magdalenę Jurdeczkę – również pracownika Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju w Starostwie Powiatowym w Rawiczu.

Eksperci Fundacji „Partnerzy dla Samorządu”:

Radosław Szarleja, Waldemar Pruss, Aleksandra Nowotarska

SPIS TREŚCI

1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII	5
1.1. Proces tworzenia Strategii.....	5
1.2. Struktura Strategii	7
2. ANALIZA REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU POWIATU RAWICKIEGO NA LATA 2016-2025.....	10
2.1. Analiza realizacji projektów strategicznych.....	10
2.2. Wskaźniki monitoringu rozwoju Powiatu.....	13
3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU – ANALIZA SWOT.....	15
4. WIZJA I MISJA POWIATU	25
4.1. Wizja Powiatu.....	25
4.2. Misja Powiatu	25
5. CELE STRATEGICZNE, PROGRAMY I PROJEKTY.....	27
5.1. Cele strategiczne	27
5.2. Zestawienie programów i projektów strategicznych	29
5.3. Zakres czasowy planowanych przedsięwzięć	30
5.4. Prezentacja i uzasadnienie programów i projektów strategicznych	32
6. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU POWIATU ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM	85
6.1. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030	85
6.2. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego ze Strategią Wielkopolska 2030	87
7. WDRAŻANIE STRATEGII	91
7.1. Sposoby wdrażania Strategii. Monitoring realizacji zadań	91
7.2. Ocena skutków realizacji Strategii (ewaluacja)	93
7.3. Ewentualne korekty planu i jego aktualizacja	94
7.4. Informowanie społeczeństwa	95
8. SPIS TABEL.....	96
9. SPIS RYSUNKÓW	96

1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII

1.1. Proces tworzenia Strategii

a) Strategia rozwoju Powiatu Rawickiego na lata 2016-2030

Proces sporządzania Strategii był wspólną pracą przedstawicieli samorządu - pracowników starostwa powiatowego i powiatowych jednostek organizacyjnych, radnych oraz przedstawicieli różnych grup społecznych, a także konsultantów Fundacji „Partnerzy dla Samorządu” z Poznania. Prace zostały podzielone na kilka etapów, których przebieg opisano poniżej. Proces ten był zgodny z podstawowymi zasadami planowania strategicznego. Model zarządzania strategicznego w literaturze przedstawiany jest przeważnie w postaci cyklu: analiza (diagnoza) → planowanie → wdrażanie → ocena, która w kolejnej fazie przyjmuje postać korekty i aktualizacji planów.

Zgodnie z powyższym modelem, formułowanie Strategii w powiecie zostało poprzedzone sporządzeniem kompleksowego dokumentu diagnostycznego - Raportu o stanie powiatu. Celem jego przygotowania było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną powiatu. Zgromadzone zostały szczegółowe dane o różnych aspektach funkcjonowania powiatu, także za kilka lat wstecz. Dzięki temu powstała możliwość dokonywania analizy historycznej, czyli wszechstronnego porównywania poziomu rozwoju powiatu na przestrzeni ostatnich lat. Raport pokazał także pewne trendy rozwojowe i stał się podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego jego rozwoju. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji Strategii, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Sporządzony Raport stał się punktem wyjścia do przygotowania Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego.

Przed przystąpieniem do prac planistycznych dokonano także szczegółowego przeglądu realizacji projektów, zapisanych w istniejących dokumentach strategicznych Powiatu, takich jak „Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Rawickiego na lata 2004-2014”, „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Rawickiego do 2020 roku”, czy „Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2014-2020”.

Wykorzystanym w pracach nad Strategią, przydatnym źródłem informacji, był sondaż ankietowy, przeprowadzony wśród mieszkańców Powiatu poprzez stronę internetową powiatu i tradycyjne formularze papierowe, które były dostępne dla klientów starostwa powiatowego, urzędów gmin, instytucji obsługi mieszkańców, a także przekazane, poprzez uczniów, rodzicom w szkołach z terenu powiatu. Ze względu na wielkość próby (zebrano 271 ankiet) i jej dobór badanie nie może być traktowane jako w pełni reprezentatywny głos lokalnej społeczności – jego cel był inny – możliwość wypowiedzenia się na temat warunków życia w powiecie i kierunków jego rozwoju przez grupę aktywnych mieszkańców. Sondaż był więc ważną, ale nie jedyną, formą partycypacji społecznej w procesie budowania Strategii.

Osobne ankiety skierowano do władarzy wszystkich gmin z terenu powiatu. Znalazły się w nich pytania o:

- oczekiwania co do usprawnienia lub rozszerzenia działania poszczególnych jednostek powiatu
- ewentualne inne oczekiwania wobec powiatu
- propozycje współpracy w różnych dziedzinach.

W Rozdziale 2 zostały przedstawione wyniki badań, natomiast wzory ankiet zostały zamieszczone w Załącznikach nr 1 i 2 (na końcu niniejszego opracowania).

Inną, bardzo ważną formą udziału lokalnej społeczności w planowaniu rozwoju powiatu, były indywidualne wywiady z kluczowymi pracownikami starostwa powiatowego, dyrektorami, kierownikami i pracownikami jednostek powiatowych oraz radnymi. Ich celem było poznanie opinii tych osób na temat warunków życia na terenie powiatu oraz propozycji ich poprawy, szczególnie w zakresie kompetencji działania samorządu powiatowego.

W kolejnym etapie prac konsultanci, w kontakcie z przedstawicielami powiatu, wypracowali propozycję wizji i misji rozwoju powiatu, czyli jego pożądanego obrazu docelowego oraz kierunków rozwoju w celu uzyskania tego stanu w przyszłości. Następnie sformułowali cele i projekty strategiczne, które zostały uzasadnione i opisane. Zaproponowano także sposób monitorowania wykonania Strategii za pomocą zestawu mierników, aby istniała możliwość sprawdzenia, czy przyjęte zadania są realizowane w sposób określony w dokumencie Strategii.

b) Zaktualizowana Strategia rozwoju Powiatu Rawickiego na lata 2020-2030

Punktem wyjścia do sporządzenia dokumentu był szczegółowy przegląd realizacji projektów, zapisanych w dotychczasowej strategii. Jego wyniki wykazały, że praktycznie wszystkie projekty zostały zrealizowane, bądź są w trakcie realizacji.

Następnie:

- Została zaktualizowana analiza SWOT.
- Został dokonany przegląd i korekta obowiązujących elementów strategii: wizji, misji i celów strategicznych.
- Zostały wykreślone projekty, które już zostały w całości wykonane oraz projekty, z których zrezygnowano.
- Z pozostałych projektów zostały wykreślone zadania, które zostały już zrealizowane oraz zostały wprowadzone nowe zadania.
- Została wykazana zbieżność zapisów Strategii rozwoju Powiatu z dokumentami strategicznymi, sformułowanymi na poziomie województwa i kraju.

Przy aktualizacji dokumentu przyjęto formę kontaktu poprzez rozmowy telefoniczne i pocztę elektroniczną (przesyłanie danych przez Powiat, opracowywanie i przesyłanie propozycji przez konsultantów, korekty i uzupełnienia przez Powiat) z przedstawicielami podmiotów, odpowiedzialnych za koordynację poszczególnych projektów, czyli:

- kierownictwem Starostwa Powiatowego,
- pracownikami Starostwa Powiatowego,
- szefami poszczególnych, podległych jednostek.

Zaktualizowany dokument Strategii Rozwoju Powiatu na lata 2020-2030, zaprezentowany w dalszej części niniejszego opracowania, uwzględnia kierunki rozwoju i zamierzenia, zamieszczone w dotychczasowym planie strategicznym. Jego zapisy są konsekwencją dynamicznego rozwoju Powiatu w ostatnich latach i odzwierciedleniem nowych wyzwań, stojących przed samorządem.

1.2. Struktura Strategii

Opracowana Strategia jest dokumentem o wyrazistej, logicznej strukturze. Najważniejszym, wyjściowym elementem jest **wizja Powiatu**, która określa pożądany przez mieszkańców wizerunek w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” powiatu.

Kolejnym elementem jest **misja rozwoju Powiatu**, która określa, jaki powinien być kierunek rozwoju Powiatu w perspektywie następnych kilku-kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, czyli osiągnięcia stanu, określonego w wizji. Misja jest sentencją, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu, jednocześnie wskazuje priorytety działalności w najbliższych latach, ale przede wszystkim jest najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

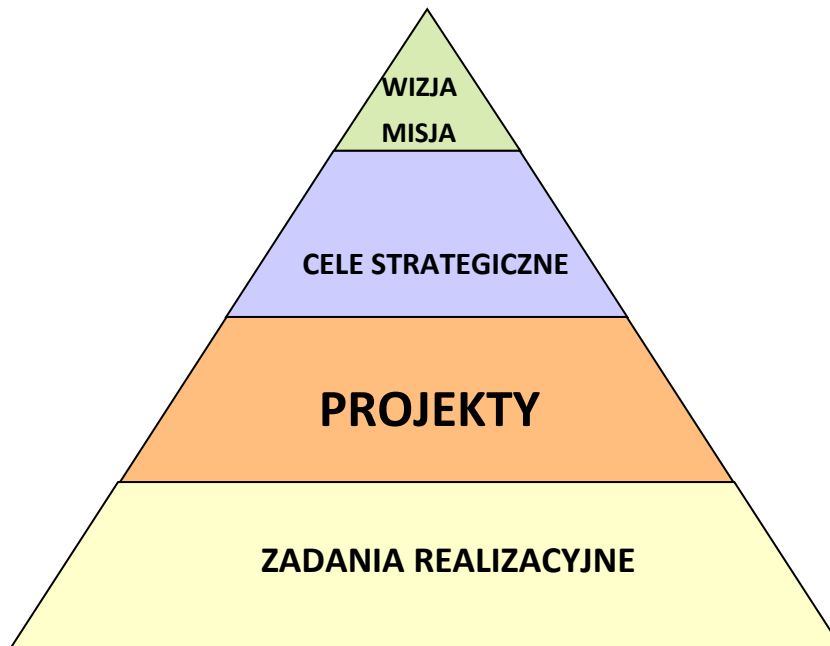
Wizja i misja powiatu z założenia znacznie różnią się od wizji i misji, formułowanych dla gmin. Wynika to ze specyfiki powiatu:

- ograniczonej skali kompetencji
- ograniczonego terenu działania – powiaty są właścicielem niewielkich terenów
- prowadzenia działalności na terenie którejś z gmin, a więc braku możliwości kształtowania np. polityki przestrzennej.

Z tego powodu **strategia rozwoju powiatu koncentruje się na działaniach, które leżą w kompetencji Starostwa i podległych jednostek.**

Strategia jest zorganizowana na kilku poziomach. Strukturą swoją przypomina piramidę, której wierzchołek stanowią wizja i misja. Następnie wyróżniono niższe poziomy planowania:

1. Cele strategiczne.
2. Programy strategiczne.
3. Projekty strategiczne.
4. Działania do wykonania.

Rysunek 1. Układ strategii¹

Następnym po misji poziomem planowania są **cele strategiczne**. Wynikają one bezpośrednio z misji – konkretnie definiują kierunki rozwoju Powiatu tam określone, jednocześnie pozwalają na zachowanie jasnego podziału Strategii, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju powiatu, określonego w jego wizji. Z kolei **programy strategiczne** są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów strategicznych. Programy grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działania samorządu. **Projekty strategiczne i działania** to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii.

W pracy nad wszystkimi powyższymi elementami Strategii uwzględniono wymagania pryncypiów zarządzania strategicznego, które składa się z czterech zasadniczych faz działania:

- 1) Diagnozy.
- 2) Planowania.
- 3) Wdrożenia.
- 4) Oceny.

Kluczowym elementem w przygotowaniu strategii rozwoju jest planowanie, ale o sukcesie realizacji planu decyduje sposób jej wdrożenia. Ponieważ większość problemów, związanych z realizacją strategii, wynika najczęściej z niezbyt precyzyjnego zdefiniowania celów i zadań, jakie mają zostać wykonane, dlatego w przedstawionym dokumencie starano się stworzyć jak najbardziej przejrzysty schemat programów i projektów realizacyjnych,

¹ Źródło wszystkich rysunków, tabel i wykresów w dokumencie Strategii to opracowania własne.

ułatwiający zrozumienie ich zasadności. Poza tym skupiono się na zadaniach, za realizację których samorząd powiatowy może być realnie odpowiedzialny, tzn. na zadaniach leżących w jego kompetencjach.

Należy podkreślić, że Strategia jest tzw. planem maksymalnym, to znaczy obejmuje ona wszystkie przedsięwzięcia, jakie twórcy Strategii chcieliby, aby były zrealizowane do 2030 roku - aby tak się stało, muszą być w pełni spełnione wszystkie warunki, związane z pozyskaniem środków własnych i zewnętrznych funduszy oraz wykorzystaniem zdolności technicznych i organizacyjnych.

2. ANALIZA REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU POWIATU RAWICKIEGO NA LATA 2016-2025

2.1. Analiza realizacji projektów strategicznych

Pierwszym etapem prac nad obecną Strategią było spojrzenie wstecz – na to, co zostało zrealizowane w ciągu minionych lat w ramach „Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego na lata 2016-2025 roku”, uchwalonej przez Radę Powiatu 28 kwietnia 2016 roku i zaktualizowanej 29 grudnia 2020 roku.

W tym celu została dokonana analiza wykonania zapisów dotychczasowej strategii w celu:

- sporządzenia zestawienia zadań, które zostały zrealizowane w całości,
- identyfikacji zadań zrealizowanych częściowo,
- identyfikacji zadań nie rozpoczętych,
- identyfikacji zadań o charakterze ciągłym.

Doskonałym źródłem do przeprowadzenia analizy było Sprawozdanie z realizacji „Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego na lata 2020-2030” za rok 2023, w którym szczegółowo opisano stan wykonania wszystkich projektów i zapisanych w nich zadań. Dodatkowo, uzupełniające informacje uzyskano od pracowników Starostwa i podległych jednostek, odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.

Syntetyczne zestawienie projektów i zadań z podziałem na zadania zrealizowane w całości, częściowo, nie rozpoczęte oraz ciągłe, zostało przedstawione poniżej.

Tabela 1. Stan realizacji projektów strategicznych

Nr	Projekt	Stopień realizacji poszczególnych zadań z projektu (numery zadań)			
		Zrealizowane w całości	Zrealizowane częściowo	Nie rozpoczęte	Charakter ciągły
1	2	3	4	5	6
Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury powiatowej					
Program 1. Drogownictwo					
1.1.	Poprawa stanu technicznego dróg powiatowych			1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	
1.2.	Budowa infrastruktury rowerowej		1,2		
1.3.	Optymalizacja sieci dróg powiatowych				1,2
Program 2. Racjonalizacja i modernizacja infrastruktury powiatu					

2.1.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury oświaty		1, 7, 10	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11	
2.2.	Realizacja inwestycji rozwojowych przez Szpital Powiatowy w Rawiczu		1, 2, 3, 4		
2.3.	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury pomocy społecznej		1, 2, 3	4	
2.4.	Modernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Rawiczu oraz Powiatowego Centrum Usług Wspólnych w Rawiczu			1,2	
Cel strategiczny 2. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatu					
Program 3. Wspieranie rozwoju gospodarczego, ochrona środowiska i przeciwdziałanie bezrobociu					
3.1.	Aktywne przeciwdziałanie bezrobociu				1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
3.2.	Współpraca Powiatu z gminami w pozyskiwaniu inwestorów i aktywizowaniu osób bezrobotnych				1, 2, 3, 4, 5
3.3.	Wspieranie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego		1,2		
3.4.	Poprawa stanu środowiska naturalnego				1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Program 4. Oświata, kultura, sport i turystyka					
4.1.	Tworzenie jak najlepszych warunków do podnoszenia jakości kształcenia w szkołach powiatowych	5			1, 2, 3, 4, 6, 7,
4.2.	Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze kultury				1, 2, 3
4.3.	Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze sportu				1, 2, 3, 4
4.4.	Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze turystyki				1, 2, 3
Program 5. Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo					
5.1.	Wzmocnienie i rozwój powiatowego systemu pomocy społecznej				1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
5.2.	Powiększenie oferty usług, świadczonych przez Szpital Powiatowy w Rawiczu		2		1
5.3.	Profilaktyka zdrowotna				1, 2, 3, 4, 5, 6
5.4.	Zwiększenie stanu bezpieczeństwa na terenie Powiatu		12		1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Program 6. Sprawna organizacja i zarządzanie powiatem					
6.1.	Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego				1, 2, 3, 4
6.2.	Usprawnienie działalności administracji powiatowej				1, 2, 3, 4
6.3.	Integracyjna, inspiracyjna i koordynująca rola Powiatu w ramach współpracy z samorządami gminnymi				1

Oczywistym jest, że nie wszystkie zaplanowane projekty i zawarte w nich zadania zostały już zrealizowane. W kilku przypadkach nie została rozpoczęta realizacja określonych zadań, wchodzących w skład projektów strategicznych. W przypadku wielu z nich, z uwagi na niewystarczające środki Powiatu, realizację przesunięto w czasie, bez określania dokładnego terminu. Jeżeli pojawią się możliwości pozyskania środków finansowych, zadania te zostaną zrealizowane.

2.2. Wskaźniki monitoringu rozwoju Powiatu

W dokumencie strategicznym z 2016 roku sporządzono dla Powiatu Rawickiego indywidualny zestaw mierników statystycznych, które są odzwierciedleniem zmian poziomu życia na jego terenie.

W poniższej tabeli dokonano porównania wartości wskaźników w 2014, 2019 i 2023 roku.

Tabela 2. Wskaźniki rozwoju Powiatu w 2014, 2019 i 2023 roku

L.p.	Wskaźnik	2014	2019	2023	Zmiana
1.	Liczba mieszkańców powiatu	60.469	59.342	57.728	-2.741 (spadek)
2.	Poziom dochodów powiatu na 1 mieszkańca (zł)	841	1.081,25	1.970,92	1.129,92 (wzrost)
3.	Udział wydatków majątkowych w łącznych wydatkach budżetu powiatu (%)	3,56%	12,45%	32,88%	29,32% (wzrost)
4.	Długość utwardzonych dróg powiatowych (km)	247,4	245,865 km	242,35 km	Różnica wynika z użycia dokładniejszych metod pomiaru przez firmę Lehamnn+Partner Polska zajmującą się ewidencją dróg powiatowych.
5.	Odsetek mieszkańców, korzystających z pomocy społecznej (%)	7,9%	4,9% (2018 r.)	4,6%	3,3 (spadek)
6.	Liczba przestępstw	702	992	652	50 (spadek)
7.	Liczba wykroczeń	12.190	13.911	13.461	1.271 (wzrost)
8.	Liczba bezrobotnych mieszkańców powiatu	2.278	988	934	-1.344 (spadek)
9.	Liczba długotrwale bezrobotnych	344	373	329	-15 (spadek)
10.	Wyniki matur uczniów szkół powiatowych (w porównaniu do średniej wojewódzkiej)				

a)	Język polski – wynik powiat/woj. + % średniej woj.	48,66/50,33 – 96,68%	47,26/51,91 – 91,62%	58,62/61,38	
b)	Matematyka	43,68/45,74 – 95,5%	51,34/56,93 – 90,18%	56,75/61,6	
c)	Język angielski	62,91/68,66 – 91,63%	64,87/71,61 – 90,59%	72,14/77,16	

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU POWIATU – ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest swego rodzaju pomostem między DIAGNOZĄ stanu powiatu a STRATEGIĄ jego rozwoju - zidentyfikowane silne i słabe strony oraz możliwości i zagrożenia są podsumowaniem obecnej sytuacji powiatu, a jednocześnie wstępem do określenia perspektyw rozwoju.

Analiza SWOT jest jakościową techniką analityczną, stosowaną do analizy wewnętrznego i zewnętrznego środowiska danej organizacji, której wynik jest bazą planowania strategicznego. Analiza SWOT służy do badania ogólnej sytuacji Powiatu Rawickiego.

W ramach analizy klasyfikuje się wszystkie czynniki, mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję powiatu. Istnieją dwa kryteria klasyfikacji: zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych oraz wywierające wpływ negatywny lub pozytywny na organizację. Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie SWOT:

- Czynniki **wewnętrzne**:
  - **Mocne strony** (*strengths*) – atuty, umiejętności, walory, zasoby pozwalające konkurować na danym rynku,
  - **Słabe strony** (*weaknesses*) – braki lub słabości w porównaniu do innych,
- Czynniki **zewnętrzne**:
  - **Szanse** (*opportunities*) – możliwości analizowanej jednostki płynące z otoczenia,
  - **Zagrożenia** (*threats*) – wszystko, co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Mocne i słabe strony to inaczej stymulatory i bariery rozwoju. Szanse i zagrożenia są czynnikami zewnętrznymi, niezależnymi od potencjału wewnętrznego, które wpływają na rozwój lub stagnację w kilkuletniej perspektywie. **Kierunki rozwoju powinny opierać się na silnych stronach i szansach rozwojowych**, stanowiących fundament powiatu. Prawidłowe zdiagnozowanie słabych stron i zagrożeń powinno umożliwić podejmowanie z wyprzedzeniem działań zmniejszających negatywne skutki tych aspektów i umożliwiających osiągnięcie założonych celów strategicznych.

Wstępna propozycja zestawienia silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń została sporządzona przez konsultantów na podstawie analizy obecnej sytuacji Powiatu, a następnie dopracowana w kontakcie z pracownikami Starostwa oraz pracownikami wszystkich jednostek Powiatu.

Dla większej przejrzystości i potrzeby zapewnienia przydatności dla planowania strategicznego, silne i słabe strony pogrupowano w szereg dziedzin:

- położenie, ogólne warunki życia
- ludność
- drogi i komunikacja
- oświata

- rynek pracy, gospodarka, działalność Powiatowego Urzędu Pracy
- wspieranie działalności gospodarczej
- pomoc społeczna
- zdrowie
- kultura i rozrywka
- sport i rekreacja
- ochrona środowiska – działania powiatu
- aktywność społeczna
- organizacja i zarządzanie
- współpraca z gminami.

Lista z uzyskanymi wynikami przedstawia się następująco:

SILNE STRONY (ATUTY)²

<p>Położenie, ogólne warunki życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo dogodne położenie – bliskość metropolii wrocławskiej (daje dostęp do rynku pracy, szkół, kultury, handlu, itp.), droga szybkiego ruchu Poznań-Wrocław, modernizowana linia kolejowa • Pozytywna ocena warunków życia, stanu środowiska i estetyki Powiatu przez mieszkańców, systematyczna poprawa warunków mieszkaniowych • Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna • Znaczna liczba terenów cennych przyrodniczo (rezerwat przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000) • Duża liczba zabytkowych obiektów, głównie dworów i pałaców oraz obiektów sakralnych
<p>Ludność:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Względnie stabilna liczba mieszkańców Powiatu
<p>Drogi i komunikacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobra dostępność komunikacyjna – drogi krajowe, linia kolejowa • Sukcesywna poprawa stanu dróg, w tym powiatowych • Stosunkowo dobra ocena stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej przez mieszkańców (prawie 70% ocen pozytywnych i przeciętnych)

² W kilku przypadkach czynniki o podobnym charakterze występują zarówno po stronie atutów, jak i słabych stron. Jest to dopuszczalne, ponieważ po pierwsze przy analizie wewnętrznej brano pod uwagę nie tylko ściśle zdefiniowane słabości, ale także problemy i potrzeby, a po drugie w ramach tego samego zagadnienia mogą występować zarówno atuty, jak i słabości lub elementy do zrealizowania. Wobec tego na przykład w dziale „Drogi i komunikacja” w atutach jest mowa o sukcesywnej poprawie stanu dróg, natomiast w słabościach/problemach/potrzebach – o ciągle niezadowolającym stanie technicznym niektórych dróg.

Oświata:

- Rozwinięta baza oświaty wszystkich szczebli, modernizowana dzięki pozyskaniu funduszy unijnych i dostępnych środków zewnętrznych
- Wysoka ocena oferty i poziomu szkół prowadzonych przez powiat (ok. 55% ocen bardzo dobrych i dobrych, zaledwie 8% ocen negatywnych - wynik badania ankietowego)
- Coraz lepsze dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przy współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami
- Wdrażanie w szkołach powiatowych innowacyjnych programów nauczania

Rynek pracy, gospodarka, działalność Powiatowego Urzędu Pracy:

- Korzystna lokalizacja z punktu widzenia lokowania i prowadzenia działalności gospodarczej – między dużymi ośrodkami, droga szybkiego ruchu Poznań-Wrocław, linia kolejowa
- Rozwinięte rolnictwo i hodowla oraz branża przetwórstwa rolnego
- Niski, zmniejszający się poziom bezrobocia
- Rosnąca liczba podmiotów gospodarczych
- Korzystne zmiany w rolnictwie – rosnący udział dużych gospodarstw
- Dobrze rozwinięta baza obsługi podmiotów gospodarczych w zakresie usług finansowych
- Powiatowy Urząd Pracy:
  - pozytywna ocena działalności PUP przez jego klientów (wyniki ankiet)
  - aktywna działalność PUP w przeciwdziałaniu i zwalczaniu bezrobocia, liczne programy, rosnące nakłady na ten cel

Działalność gospodarcza:

- Wspieranie działalności gospodarczej
- Korzystny klimat dla rozwoju przedsiębiorczości w samorządach
- Podejmowanie działań zachęcających inwestorów do tworzenia w Powiecie nowych miejsc pracy, m.in. przygotowywanie terenów pod inwestycje, oferowanie ulg podatkowych, funkcjonowanie Wałbrzyskiej Strefy Inwestycyjnej
- Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne
- Dofinansowanie tworzenia nowych stanowisk pracy w istniejących zakładach.

Pomoc społeczna:

- Liczne placówki pomocy społecznej (domy pomocy społecznej, placówka opiekuńczo-wychowawcza, warsztaty terapii zajęciowej, świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne)
- Aktywna działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, w tym zapewnianie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz rozwijane i aktywnie działające formy rodzicielstwa zastępczego w powiecie

- Zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz wsparcia psychospołecznego i prawnego
- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych.
- Dostateczny dostęp osób niepełnosprawnych do sprzętu rehabilitacyjnego, środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych
- Rozwój podmiotów ekonomii społecznej w Powiecie

Zdrowie:

- Szpital z poradniami, zapewniający najważniejsze potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej, stale modernizujący się i rozszerzający zakres swoich usług
- Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w ramach szpitala (ok. 100 łóżek)
- Dobrze rozwinięta baza rehabilitacyjna w Powiecie
- Utworzenie przy szpitalu Centrum Rehabilitacji
- Dobrze rozwinięta sieć placówek lekarskich podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) w Powiecie

Kultura i rozrywka:

- Rozbudowana sieć placówek kultury – gminne ośrodki kultury, biblioteki, muzea, kino
- Duża liczba różnorodnych imprez kulturalnych i rozrywkowych

Sport i rekreacja:

- Dobra infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie Powiatu – boiska, sale sportowe
- Duża aktywność sportowa i rekreacyjna społeczeństwa, duża liczba klubów sportowych i UKS
- Wysoka ocena tej sfery przez mieszkańców
- Znaczna liczba szlaków turystycznych
- Liczne działania na rzecz integracji Powiatu (np. organizowanie i wspieranie imprez sportowych)

Bezpieczeństwo:

- Obecność jednostek Policji we wszystkich gminach Powiatu
- Stopniowa poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego (mierzona wskaźnikami przestępczości)
- Systematyczne wspieranie i wyposażenie przez Powiat Komendy Powiatowej Policji oraz Komendy Powiatowej Straży Pożarnej.

Aktywność społeczna:

- Znaczna liczba organizacji pozarządowych

- Dobra współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi w sferze pomocy społecznej, kultury, kultury fizycznej i sportu, turystyki, oświaty i zdrowia (kluby sportowe, PSZS, PTTK, Uniwersytet II i III wieku, UKS-y), organizacjami kobiecymi, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, kołami wędkarskimi i łowieckimi – wsparcie finansowe powiatu, współorganizacja imprez.

Organizacja i zarządzanie:

- Aktywna działalność Starostwa w sferze promocji
- Dobra współpraca między różnymi służbami powiatowymi – szpital, PCPR, straż pożarna, PUP, policja, inspekcja sanitarna i weterynaryjna

Współpraca z gminami:

- Współpraca z gminami w zakresie przebudowy i remontów dróg powiatowych i budowy ścieżek rowerowych
- Współpraca z gminami w zakresie imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych o charakterze ponadlokalnym
- Współpraca w zakresie realizacji zadań edukacyjnych

SŁABE STRONY/PROBLEMY

Położenie, ogólne warunki życia:

- Stosunkowo niewielka liczba mieszkańców (około 60 tys.) i gmin powiatu (pięć) – wpływa na potencjał ludnościowy, finansowy, gospodarczy
- Peryferyjna lokalizacja względem stolicy województwa
- Lesistość (niecały 16%) znacznie niższa od średniej krajowej (blisko 30%)
- Niski udział wód powierzchniowych w ogólnej powierzchni Powiatu (1,5%)
- Dość słaba jakość wód podziemnych
- Nadal znaczna część gospodarstw domowych (około 30%) nie posiada dostępu do sieci kanalizacyjnej

Ludność:

- Negatywne tendencje demograficzne – niewielki przyrost naturalny, ujemne saldo migracji – skutkuje to spadkiem liczby mieszkańców i wyraźnym starzeniem się społeczności Powiatu
- Bardzo wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 1.000 osób w wieku produkcyjnym wynosi 670 przy średniej krajowej 588)
- Bezrobocie – rosnący udział osób pozostających jako bezrobotne powyżej 2 lat i starszych wiekiem (pow. 55 lat), znaczny udział osób długotrwale bezrobotnych, przewaga udziału kobiet

Drogi i komunikacja:

- Krytyczna ocena sieci połączeń autobusowych wewnątrz Powiatu oraz połączeń z innymi powiatami
- Niezadowalający stan techniczny niektórych dróg – zarówno wojewódzkich, jak i powiatowych oraz gminnych

Oświata:

- Problem coraz mniejszej liczby uczniów – konieczność reorganizacji lokalnej bazy oświatowej
- Otrzymywana subwencja z budżetu Państwa nie wystarcza na pokrycie wszystkich bieżących wydatków szkół, prowadzonych przez Powiat Rawicki.
- Problem z Zespołem Szkół Przyrodniczo-Technicznych CKU w Bojanowie – mała liczba chętnych do nauki w stosunku do bazy dydaktycznej, a co za tym idzie problem utrzymania obiektów szkolnych
- Problem z Zespołem Szkół Specjalnych – coraz więcej uczniów z orzeczeniami o kształceniu specjalnym jest posyłanych do szkół ogólnodostępnych, co umożliwia przepisy prawa
- Konkurencja dla szkół powiatowych ze strony szkół w innych ośrodkach powiatowych (np. w Lesznie, Miliczu) oraz szkół ponadpodstawowych, utrzymywanych przez gminy (Jutrosin, Miejska Górka)
- Istotne potrzeby w zakresie remontów, modernizacji bazy lokalowej oświaty
- Coraz większy problem z obsadą nauczycieli uczących przedmiotów zawodowych
- Niewystarczająca współpraca placówek oświatowych z pracodawcami
- Brak dostępu do szkolnictwa wyższego na terenie Powiatu, uruchomienie studiów medycznych (licencjackich) na kierunku pielęgniarstwo

Rynek pracy, gospodarka, działalność Powiatowego Urzędu Pracy:

- Niewielkie złoża surowców naturalnych z wyjątkiem złóż węgla brunatnego – wydobywanie jest sprzeczne z wizją Powiatu, założeniami Zarządu Powiatu oraz zagraża środowisku naturalnemu i może negatywnie wpłynąć na działalność rolniczą
- Przeciętna jakość gleb – przeciętne warunki dla rozwoju rolnictwa
- Negatywna ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy przez respondentów (54% ocen negatywnych)
- Zbyt mała liczba miejsc dobrze płatnej pracy w Powiecie
- Niewielka liczba średnich i dużych przedsiębiorstw
- Niski poziom wynagrodzeń
- Skala prowadzenia działalności gospodarczej niższa niż w województwie i kraju
- Znaczny odsetek osób z wykształceniem ogólnokształcącym, bez zawodu – istnieje na nich małe zapotrzebowanie na rynku pracy (jest większe dla absolwentów techników)
- Coraz bardziej dotkliwy brak osób z niektórymi zawodami, np. inżynierowie budownictwa, spawacze

Wspieranie działalności gospodarczej:

- Zbyt mała ilość środków pomocowych na rozpoczęcie działalności oraz tworzenie nowych miejsc pracy

Pomoc społeczna:

- Zbyt mała liczba rodzin zastępczych, spadek liczby rodzin zastępczych spokrewnionych
- Wzrost odsetka młodzieży trudnej, wymagającej umieszczenia w specjalistycznych rodzinach zastępczych (których jest za mało)
- Wysoki udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle mieszkańców (około 14%)
- Problem przemocy w rodzinie
- Niewystarczająca liczba miejsc w Domach Pomocy Społecznej
- Potrzeba kilku mieszkań chronionych (dla osób, opuszczających pieczę zastępczą)
- Zbyt mała skala usług opiekuńczych
- Niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych i socjalnych w powiecie, deficyt środków finansowych na rozwój tego typu budownictwa
- Brak w powiecie placówek zapewniających schronienie osobom bezdomnym
- Brak indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności
- Ograniczona współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych i bezdomnych
- Brak w Powiecie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci
- Ograniczone środki finansowe na wspomaganie działań profilaktycznych
- Brak w Powiecie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

Zdrowie:

- Szpital:
  - braki lekarzy praktycznie wszystkich specjalności (gł. internistów, pediatrów, chirurgów) oraz personelu średniego (pielęgniarek, pielęgniarzy)
  - potrzeba dalszej modernizacji istniejących obiektów
  - krytyczna ocena działania Szpitala przez mieszkańców (około połowy ocen negatywnych, głównie z powodu niezadowolającej życzliwości w obsłudze i czasu oczekiwania na przyjęcie)
- Potrzeba uruchomienia kolejnych poradni przy szpitalu
- Problemy z dostępem do lekarzy-specjalistów

Kultura i rozrywka:

- Stosunkowo krytyczna ocena sfery kultury przez mieszkańców (tylko ok. 20% ocen bardzo dobrych i dobrych, ok. 45% ocen negatywnych)

<p>Bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak spadku liczby zdarzeń drogowych (mimo poprawy innych wskaźników bezpieczeństwa) • Wzrost liczby interwencji Straży Pożarnej na skutek coraz większej liczby zdarzeń
<p>Aktywność społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewielka liczba organizacji pozarządowych poza gminą Rawicz • Niedostatecznie formalnie rozwinięty wolontariat w Powiecie
<p>Organizacja i zarządzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewielki poziom własnych środków Powiatu na wydatki majątkowe • Niewielki poziom wydatków majątkowych w ostatnich kilku latach (wynikający z braku środków dotacyjnych) • Starostwo: <ul style="list-style-type: none"> – problemy lokalowe – budynek pod ochroną konserwatorską, wymagający stałych nakładów finansowych, bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych – brak specjalistów od profilaktyki i promocji zdrowia – przeciętna ocena obsługi przez mieszkańców
<p>Współpraca z gminami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała koordynacja działań w zakresie kultury i sportu między gminami i powiatem (koordynowane są tylko wspólne i najważniejsze imprezy gmin i powiatu) • Niezadawalający przepływ informacji (przepływ dotyczy tylko spraw najważniejszych i bezpośredniej współpracy) • Gminy rzadko włączają się w promocję imprez powiatowych na ich terenie (gminy mało promują, ale pomagają organizacyjnie).

Drugą stroną analizy SWOT jest identyfikacja zewnętrznych szans (możliwości) i zagrożeń. Zadaniem Powiatu jest z jednej strony przewidywanie i wykorzystanie tych szans, a z drugiej strony unikanie, minimalizacja, a nawet likwidowanie zagrożeń. Zestawienie szans i zagrożeń, sporządzone w drodze uzgodnień, przedstawia się następująco:

SZANSE

- Rozwój e-usług w wyniku pandemii
- Możliwość pozyskania środków pomocowych przez Powiat i jego jednostki na realizację inwestycji publicznych, projektów rozwojowych, w tym na rozwój kapitału ludzkiego

- Współpraca z gminami. Stworzenie platformy współpracy wszystkich sektorów, tj. edukacji, przedsiębiorstw, instytucji otoczenia biznesu oraz gmin i mieszkańców w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz pozyskiwania środków pomocowych
- Napływ zewnętrznych inwestorów
- Odzyskanie przez Powiat funkcji gospodarczej w połączeniu z rozwojem nowoczesnych technologii, w tym powiązanych z produkcją energii odnawialnej, rozwojem sektora nowoczesnych usług, uwzględniający rosnącą świadomość i wymagania związane z ochroną środowiska, ekologią i pozyskiwaniem surowców naturalnych
- Napływ nowych mieszkańców
- Rozwój usług dla ludności, w tym opiekuńczych, medycznych, w tym dla osób starszych
- Zwiększenie świadomości ekologicznej samorządów, przedsiębiorców i mieszkańców regionu, skutkujące większą starannością w działaniach na rzecz ochrony środowiska
- Rozwój społeczeństwa informacyjnego
- Rosnące zainteresowanie społeczeństwa różnymi formami spędzania wolnego czasu
- Zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

ZAGROŻENIA

- Epidemia i wynikające z niej skutki społeczne, edukacyjne i gospodarcze
- Niewystarczające środki finansowe Powiatu i gmin na realizację coraz większych zadań bieżących i majątkowych samorządów
- Spowolnienie gospodarcze, powodujące mniejszą aktywność gospodarczą, a tym samym mniejsze dochody podatkowe Powiatu
- Brak stabilizacji gospodarczej i społecznej części mieszkańców Powiatu
- Konkurencja okolicznych ośrodków w pozyskiwaniu mieszkańców, przedsiębiorców i środków pomocowych
- Nakładanie dodatkowych zadań na samorządy powiatowe wymaga ich finansowania kosztem innych przedsięwzięć
- Duża dynamika zmian w przepisach oświatowych
- Odpływ mieszkańców do większych ośrodków i za granicę
- Niekorzystne trendy demograficzne (starzenie się społeczeństwa, skutkujące potrzebą większych nakładów na pomoc społeczną i służbę zdrowia)
- Postępujący wzrost oczekiwań społecznych wobec jakości życia, przestrzeni publicznej, usług społecznych: edukacja, opieka medyczna, mieszkania oraz dobrze zorganizowana rekreacja i wypoczynek – konieczność ponoszenia coraz większych nakładów
- Wzrost oczekiwań społecznych dotyczących wysokości wynagrodzeń – tak jak w sferze administracji publicznej, jak i w sektorze prywatnym

- Zagrożenie wzrostu liczby uzależnień i patologii społecznych
- Utrwalenie się „bezrobotnego” stylu życia i roszczeniowej postawy wobec pomocy społecznej wśród niektórych środowisk
- Kryzys funkcji rodziny
- Utrwalający się negatywny model życia – rozbijanie więzi rodzinnych i społecznych
- Złe wzorce postępowania płynące ze środowiska rodzinnego, otoczenia i mediów

Zaprezentowane powyżej wyniki analizy sytuacji Powiatu stały się podstawą procesu planistycznego, bowiem wewnętrzne atuty i pojawiające się w otoczeniu szanse są tymi elementami, na których należy bazować, planując dalszy rozwój. Jednocześnie należy pamiętać, że usunięcie bądź zniwelowanie wewnętrznych braków i problemów oraz zewnętrznych zagrożeń to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców powiatu i przybywających gości.

Strategia Rozwoju Powiatu Rawickiego w swej dalszej części - identyfikacji projektów realizacyjnych, będzie się skupiała na tych elementach, które leżą w kompetencjach i możliwościach samorządu powiatowego.

4. WIZJA I MISJA POWIATU

4.1. Wizja Powiatu

Wizja powiatu określa pożądaną przez mieszkańców obraz (wizerunek powiatu) w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” powiatu, pokazującym, jak powinien on docelowo wyglądać, jakie funkcje ma spełniać.

Uzgodniona podczas konsultacji wizja Powiatu Rawickiego brzmi następująco (nie uległa ona zmianie w zaktualizowanej wersji dokumentu):

POWIAT RAWICKI

Obszar zrównoważonego rozwoju południowej Wielkopolski sprzyjający rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości oraz lokalnej inicjatywie. Zasobny powiat z dobrą infrastrukturą sprzyjający dobremu poziomowi edukacji, kultury i rekreacji.

Powyższa wizja pozostaje **ciągle aktualna** i wskazuje na to, że Powiat Rawicki ma być przede wszystkim dogodnym miejscem inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej, ale jednocześnie mającym wiele do zaoferowania lokalnej społeczności i przyjezdnym dzięki dostępności infrastruktury komunalnej, rozwiniętym usługom społecznym oraz atrakcyjnej ofercie spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i gości.

4.2. Misja Powiatu

Misja określa, jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Jest ona sentencją, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu, jest także najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Na podstawie analizy atutów oraz braków i problemów, biorąc pod uwagę zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju powiatu, sformułowano następującą deklarację:

Misją Powiatu Rawickiego jest sprawna realizacja zadań jego jednostek organizacyjnych w celu osiągnięcia stanu opisanego w wizji oraz inicjowanie i koordynacja współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i osób na rzecz trwałego rozwoju powiatu.

W tak sformułowanej misji można wyróżnić kilka ważnych zagadnień. Ze względu na duże zróżnicowane kompetencje i zadań powiatu (od edukacji ponadpodstawowej poprzez odpowiedzialność za drogi powiatowe, zwalczanie bezrobocia, pomoc społeczną i wiele innych), najistotniejsze jest, aby **wszystkie jednostki Powiatu Rawickiego jak najlepiej wypełniały swoje zadania w celu zaspokajania potrzeb lokalnych środowisk.**

Jako bardzo ważny kierunek rozwoju powiatu wskazano na jego inicjującą i koordynującą rolę we **wspólnych działaniach różnych podmiotów dla rozwoju potencjału lokalnego.** Jest to bardzo ważny aspekt realizacji zadań samorządu, bowiem zasady prowadzenia polityki regionalnej w skali kraju i Unii Europejskiej kładą coraz większy nacisk na kwestię współpracy ponadgminnej (powiat - gminy) i horyzontalnej (współpraca wielosektorowa – samorząd, biznes, organizacje pozarządowe, itp.).

5. CELE STRATEGICZNE, PROGRAMY I PROJEKTY

5.1. Cele strategiczne

W rezultacie przeprowadzonych badań, wywiadów oraz konsultacji z szerokim gronem pracowników starostwa powiatowego i podległych jednostek, radnych oraz przedstawicieli innych instytucji, sformułowano dwa cele strategiczne rozwoju Powiatu Rawickiego. Bazują one na zidentyfikowanych wcześniej uwarunkowaniach rozwojowych powiatu (a więc przede wszystkim posiadanych wewnętrznych atutach i pojawiających się w otoczeniu szansach, ale także uwzględniając najistotniejsze wewnętrzne problemy i zewnętrzne zagrożenia) i wytyczają główne kierunki dalszego rozwoju.

Cele te bezpośrednio nawiązują do zadań i kompetencji samorządu powiatowego, i skupiają się na rzeczywistych możliwościach realizacyjnych powiatu dla wyznaczonych projektów. Pomijają tym samym zadania zarezerwowane dla innych szczebli samorządu terytorialnego oraz innych instytucji.

Strategiczne cele rozwoju Powiatu Rawickiego są następujące:

Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury powiatowej

Cel strategiczny 2. Rozwój społeczno-gospodarczy Powiatu.

Realizacja celów strategicznych przyczyni się do rozwiązania różnorodnych, istotnych problemów, występujących na terenie powiatu, ale także wykorzystania jego atutów i szans, pojawiających się w zewnętrznym środowisku. Za tę realizację odpowiedzialne będą różne jednostki, wchodzące w strukturę samorządu powiatowego. Do osiągnięcia powyższych celów strategicznych, będzie prowadziła realizacja konkretnych projektów.

Plan strategiczny w rozumieniu jego twórców - przedstawicieli społeczności lokalnej - nie jest bowiem tylko ogólnym zestawieniem mało realnych do zrealizowania życzeń, lecz dokumentem zawierającym listę zadań do wykonania, która od momentu zatwierdzenia przez Radę Powiatu, stanie się podstawą pracy wszystkich pracowników samorządu.

Uzasadnienie wyboru powyższych celów strategicznych jest następujące:

Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury powiatowej

Rozwinięta infrastruktura techniczna to obecnie jeden z podstawowych mierników poziomu życia na danym terenie. Składają na nią w pierwszej kolejności: sieci wodociągowa i kanalizacyjna, sieć energetyczna, infrastruktura drogowa, sieć internetowa. Budowa i utrzymanie zdecydowanej większości tych elementów infrastruktury należy do samorządów gminnych. Jeżeli chodzi o powiaty, to do ich zadań należy rozwój i utrzymanie sieci dróg powiatowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie).

Należy zdawać sobie sprawę, że stan infrastruktury drogowej ma duży wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej i lokowanie się nowych inwestorów.

Za bieżące utrzymanie oraz ochronę dróg powiatowych na terenie Powiatu Rawickiego odpowiada Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu, będący jednostką organizacyjną Starostwa Powiatowego w Rawiczu. Powiat Rawicki jest zarządcą dróg o łącznej długości 245,87 km, a potrzeby remontowe dróg powiatowych są duże.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że dobry stan infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim dróg i infrastruktury okołodrogowej, znajduje się na czołowym miejscu wśród różnych oczekiwań mieszkańców.

Poza sferą drogownictwa, infrastruktura stanowiąca mienie własne powiatu to zwykle obiekty:

- administracji
- oświaty
- sportu
- zdrowia
- pomocy społecznej.

Jej stan w oczywisty sposób rzutuje na skalę możliwości i jakość świadczenia usług w poszczególnych dziedzinach. Wyniki przeprowadzonych analiz oraz badań ankietowych mieszkańców jednoznacznie wskazują na to, że w każdej z omawianych dziedzin niezbędne są nakłady, polegające na budowie, rozbudowie i remontach różnych placówek, świadczących usługi dla społeczności powiatu.

Cel strategiczny 2. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatu

Z punktu widzenia zadań i kompetencji ustawowych, samorząd powiatowy odgrywa znacznie większą rolę w przypadku kształtowania rozwoju społecznego niż budowy infrastruktury komunalnej.

Są to bardzo ważne aspekty życia społeczności lokalnej, szczególnie, że na obecnym poziomie rozwoju społeczeństwa posiadanie pełnej infrastruktury nie jest wystarczające dla zapewnienia życia i rozwoju na oczekiwanym poziomie. Równie istotna jest dostępność do tzw. usług społecznych, takich jak przeciwdziałanie bezrobociu, usługi zdrowotne, opieka społeczna, oświata, czy też kultura, sport i rekreacja. Dla społeczności lokalnej bardzo ważny jest również dialog z miejscowymi władzami samorządowymi, które zostały powołane po to, by zaspokajać jej potrzeby.

Powiat, poprzez działania podległych jednostek, ma wpływ na:

- rynek pracy
- oświatę ponadpodstawową
- kulturę i sport

- zdrowie
- pomoc społeczną
- bezpieczeństwo
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Z tego właśnie powodu wiele działań, zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii, dotyczy wyżej wymienionych sfer. Jest to bezpośrednia odpowiedź na konkretne oczekiwania mieszkańców, wyrażone poprzez badanie ankietowe, wywiady i konsultacje.

Jak zaznaczono we wstępnej części niniejszego dokumentu, przedstawiając strukturę strategii, cele strategiczne grupują poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju powiatu, określonego w jego wizji. Z kolei programy strategiczne są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działaniami samorządu. Projekty strategiczne to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii.

5.2. Zestawienie programów i projektów strategicznych

Poniżej przedstawiono zestawienie programów i projektów, prowadzących do realizacji każdego z celów strategicznych. Jest ono wynikiem wielomiesięcznych prac – diagnozy stanu powiatu, badania ankietowego mieszkańców i gmin, wywiadów z opiniotwórczymi członkami społeczności lokalnej, konsultacji z członkami Zarządu i Rady Powiatu, naczelnikami i kierownikami komórek organizacyjnych starostwa powiatowego oraz dyrektorami i kierownikami podległych jednostek powiatowych.

Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury powiatowej

Program 1. Drogownictwo

- 1.1. Poprawa jakości i stanu technicznego dróg powiatowych
- 1.2. Budowa infrastruktury rowerowej
- 1.3. Optymalizacja sieci dróg powiatowych

Program 2. Racjonalizacja i modernizacja infrastruktury Powiatu

- 2.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury oświaty
- 2.2. Realizacja inwestycji rozwojowych przez Szpital Powiatowy w Rawiczu
- 2.3. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury pomocy społecznej
- 2.4. Modernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Rawiczu oraz Powiatowego Centrum Usług Wspólnych w Rawiczu

Cel strategiczny 2. Rozwój społeczno-gospodarczy Powiatu

Program 3. Wspieranie rozwoju gospodarczego, ochrona środowiska i przeciwdziałanie bezrobociu

- 3.1. Aktywne przeciwdziałanie bezrobociu
- 3.2. Współpraca powiatu z gminami w pozyskiwaniu inwestorów i aktywizowaniu osób bezrobotnych
- 3.3. Wspieranie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego
- 3.4. Poprawa stanu środowiska naturalnego

Program 4. Oświata, kultura, sport i turystyka

- 4.1. Tworzenie jak najlepszych warunków do podnoszenia jakości kształcenia w szkołach powiatowych
- 4.2. Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze kultury
- 4.3. Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze sportu
- 4.4. Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze turystyki

Program 5. Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo

- 5.1. Wzmocnienie i rozwój powiatowego systemu pomocy społecznej
- 5.2. Powiększenie oferty usług, świadczonych przez Szpital Powiatowy w Rawiczu
- 5.3. Profilaktyka zdrowotna
- 5.4. Zwiększenie stanu bezpieczeństwa na terenie Powiatu

Program 6. Sprawna organizacja i zarządzanie Powiatem

- 6.1. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
- 6.2. Usprawnienie działalności administracji powiatowej
- 6.3. Integracyjna, inspiracyjna i koordynująca rola Powiatu w ramach współpracy z samorządami gminnymi.

5.3. Zakres czasowy planowanych przedsięwzięć

Planowane projekty mają różny zakres czasowy – autorzy, planując realizację przedsięwzięć, starali się brać pod uwagę skalę potrzeb i możliwości budżetowe powiatu. Jednak każdy projekt będzie składał się najczęściej z wielu działań, często o charakterze „ciągłym”, więc zakres czasowy większości projektów obejmuje cały okres realizacji Strategii. Ponadto realizacja wielu działań będzie w dużym stopniu uzależniona od możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego na jego realizację, w tym z budżetu Państwa oraz Unii Europejskiej.

Dokładny zakres czasowy realizacji poszczególnych działań w ramach każdego z projektów został określony w tabelach projektów strategicznych.

Poniżej został przedstawiony zbiorczy plan realizacji poszczególnych projektów w okresie obowiązywania Strategii.

Tabela 3. Zakres czasowy projektów strategicznych

Numer projektu	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.1.											
1.2.											
1.3.	Do skutku										
2.1.											
2.2.											
2.3.											
2.4.											
3.1.											
3.2.											
3.3.											
3.4.											
4.1.											
4.2.											
4.3.											
4.4.											
5.1.											
5.2.											
5.3.											
5.4.											
6.1.											
6.2.											
6.3.											

5.4. Prezentacja i uzasadnienie programów i projektów strategicznych

Poniżej scharakteryzowano poszczególne programy strategiczne. W ramach każdego z nich przedstawiono szczegółowe informacje o kolejnych projektach strategicznych. Mają one postać tzw. kart projektów, zawierających:

- cel realizacji danego projektu
- jednostkę koordynującą (odpowiadającą za realizację projektu)
- inne podmioty, uczestniczące w projekcie
- beneficjentów projektu
- zadania w ramach projektu oraz terminy ich wykonania.

Każdy projekt został także opatrzony komentarzem na temat tła projektu i uzasadnienia jego wyboru.

Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury powiatowej

Program 1. Drogownictwo

Powiat Rawicki jest zarządcą dróg o łącznej długości prawie 260 km. Mimo znacznych, ponoszonych corocznie nakładów, potrzeby remontowe dróg powiatowych są duże.

Z punktu widzenia ustawy o drogach publicznych, część dróg powiatowych nie kwalifikuje się do tej kategorii i mogłaby być uchwałą Rady Powiatu jej pozbawiona i przekazana gminom. Najczęściej gminy nie są skłonne do przejmowania takich dróg, zwłaszcza, gdy znajdują się one w złym stanie technicznym. Z drugiej strony gminy zwyczajowo przekazują powiatom środki na remonty dróg powiatowych, przebiegających przez ich teren.

W przygotowanym dokumencie „Raportu o stanie Powiatu Rawickiego” wskazano największe potrzeby remontowe dróg powiatowych, wynikające z przygotowanego przez Powiatowy Zarząd Dróg zestawienia dróg o bardzo złym i złym stanie.

W ramach niniejszego programu przewidziano do realizacji trzy projekty strategiczne, dotyczące poprawy stanu technicznego dróg powiatowych, budowy infrastruktury rowerowej oraz optymalizacji sieci dróg w powiecie.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.

Nazwa programu	Drogownictwo		Numer programu	1
Nazwa projektu	Poprawa stanu technicznego dróg powiatowych		Numer projektu	1.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia i bezpieczeństwa drogowego			
Jednostka koordynująca	Powiatowy Zarząd Dróg	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Termomodernizacja budynku Powiatowego Zarządu Dróg w Rawiczu wraz z budową instalacji fotowoltaicznej			do 2030	
2. Zmiana sposobu ogrzewania budynku Powiatowego Zarządu Dróg			do 2030	
3. Wymiana pokrycia dachowego budynku Powiatowego Zarządu Dróg			do 2030	
4. Rozbudowa drogi powiatowej nr 5478P Golina Wielka – Miejska Górka od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 434 w m. Annapol do skrzyżowania z drogą krajową nr 36 w m. Miejska Górka wraz z przebudowa mostu nr JN101020450 w km 14+115			do 2030	
5. Przebudowa drogi nr 5475P Borszyn Wielki – Gołaszyn, na odc. Zaborowice-Bojanowo			do 2030	
6. Remont mostu nr JN1 01020459 w km 11+650 w ciągu drogi nr 5486P Miejska Górka – Wydawy			do 2030	
7. Przebudowa drogi powiatowej nr 5493P Szkaradowo - Jeziora			do 2030	
8. Przebudowa drogi powiatowej nr 5474P Bojanowo-Sowiny, odcinek od skrzyżowania z drogą gminną w kierunku Gościejewice do miejscowości Sowiny			do 2030	

9. Przebudowa drogi powiatowej nr 4910P Poniec-Rawicz w miejscowości Rawicz - ul. Poznańska w zakresie budowy ciągu pieszo-rowerowego	do 2030
10. Przebudowa drogi powiatowej nr 5490P Pakośław-Białykał w miejscowości Białykał	do 2030
11. Rozbudowa drogi powiatowej nr 5486P Miejska Górka-Wydawy na odcinku od miejscowości Miejska Górka do miejscowości Słupia Kapitulna	do 2030
12. Rozbudowa drogi wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego na drodze powiatowej nr 5485P i 5486P od skrzyżowania z drogą powiatową nr 5484P do miejscowości Zielona Wieś	do 2030

Drogi służą nie tylko mieszkańcom powiatu i działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu oraz są jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią bardzo istotny element infrastruktury technicznej – ich odpowiednia jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną powiatu oraz przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu.

W ciągu najbliższych kilku lat Powiat zamierza zrealizować szereg inwestycji, polegających na przebudowie dróg i remontach tych mostów, które są w najgorszym stanie technicznym i które mają największe znaczenie dla poprawy ruchu kołowego. W najbliższej perspektywie Powiat Rawicki preferowałby przebudowy dróg powiatowych o największym natężeniu ruchu, stanowiących najważniejsze ciągi komunikacyjne wewnątrz Powiatu.

W karcie projektu strategicznego przewidziano także prace remontowo-modernizacyjne w budynku Powiatowego Zarządu Dróg w Rawiczu – termomodernizację budynku wraz z budową instalacji fotowoltaicznej, zmianę sposobu ogrzewania oraz wymianę pokrycia dachu. Konieczność realizacji tego drugiego zadania wynika z przepisów prawa.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.

Nazwa programu	Drogownictwo		Numer programu	1
Nazwa projektu	Budowa infrastruktury rowerowej		Numer projektu	1.2.
Cel realizacji projektu	Kreowanie zrównoważonego transportu przyjaznego środowisku			
Jednostka koordynująca	Powiatowy Zarząd Dróg	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe, gminy	
Beneficjenci	Powiat, gminy, mieszkańcy, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa infrastruktury rowerowej na odcinku od Konar do Topólki w kierunku Kobylina przy drodze powiatowej Nr 4966P			do 2030	
2. Budowa infrastruktury rowerowej jako alternatywny sposób komunikacji na obszarze powiatu rawickiego - etap III			do 2026	

W latach 2020-2022 Powiat w partnerstwie z Gminą Rawicz zrealizował zadanie o wartości około 2,5 mln zł (w tym około 1,9 mln zł dofinansowania unijnego), obejmujące budowę ścieżek pieszo-rowerowych o łącznej długości 2,526 km, przebiegających przez miasto Rawicz (ulice Poznańska, Sarnowska i Sienkiewicza) oraz wieś Masłowo – ul. Śląska.

Niezwykle istotne z punktu widzenia Powiatu jest też wsparcie projektu budowy ścieżki rowerowej przy drodze wojewódzkiej 309, na odcinku od stacji benzynowej i restauracji „Błękitna” (gm. Bojanowo) w kierunku Rojęczyna (gm. Rydzyna). Marszałek Województwa Wielkopolskiego przygotował zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Powiat Rawicki przewiduje swój udział wraz z gminami Bojanowo i Rydzyna oraz powiatem leszczyńskim.

Obecnie Powiat realizuje w partnerstwie z Gminą Jutrosin zadanie, o którym mowa w tabeli w pozycji nr 2, o wartości około 7,9 mln zł (w tym około 5,5 mln zł dofinansowania unijnego), dotyczące budowy brakującego odcinka ścieżki pieszo-rowerowej od miejscowości Osiek do miejscowości Dubin. Odcinek ten stanowi połączenie dwóch istniejących ciągów pieszo-rowerowych: od Rawicza do Osieka oraz od Jutrosina do Dubina.

Kolejnym ważnym krokiem Powiatu jest planowana budowa ścieżki rowerowej wraz z przebudową drogi na odcinku Chojno - Miejska Górka (jako połączenia Gminy Miejska Górka ze ścieżką Rawicz - Jutrosin oraz docelowo ze ścieżką do Kobylina - przy DK36).

Istotnym dla Powiatu byłoby opracowanie długoletniego programu budowy infrastruktury rowerowej, przewidującego kompleksowe rozwiązanie potrzeb poprzez wybudowanie, bądź wyznaczenie zamkniętych pętli, tj. jednej głównej, obejmującej cały Powiat i trzech mniejszych, łączących poszczególne gminy wewnątrz Powiatu:

- Główna pętla: Rawicz – Pakosław – Dubin – Jutrosin – Dłoń – Miejska Górka – Zakrzewo – Bojanowo – Rawicz,
- Pierwsza pętla gminna: Rawicz – Chojno – Miejska Górka – Sarnowa – Rawicz (wykorzystująca na odcinku Rawicz – Chojno ścieżkę główną),
- Druga pętla gminna: Rawicz – Bojanowo – Zakrzewo – Miejska Górka – Sarnowa – Rawicz (wykorzystująca na odcinku Rawicz – Bojanowo – Zakrzewo – Miejska Górka ścieżkę główną),
- Trzecia pętla gminna: Pakosław – Dubin – Jutrosin – Dłoń – Miejska Górka – Chojno – Pakosław (wykorzystująca na odcinku Chojno – Pakosław – Dubin – Jutrosin – Dłoń – Miejska Górka ścieżkę główną).

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.3.

Nazwa programu	Drogownictwo		Numer programu	1
Nazwa projektu	Optymalizacja sieci dróg powiatowych		Numer projektu	1.3.
Cel realizacji projektu	Uporządkowanie kwestii własności dróg, zmniejszenie kosztów utrzymania dróg przez powiat, poprawa stanu dróg			
Jednostka koordynująca	Powiatowy Zarząd Dróg	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe, gminy	
Beneficjenci	Powiat, gminy, mieszkańcy, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Negocjacje i uzgodnienia z gminami			Do skutku	
2. Przekazywanie dróg gminom			Do skutku	

Łączna długość dróg powiatowych na terenie Powiatu Rawickiego wynosi prawie 260 km. Znaczna część z nich nie odpowiada definicji dróg powiatowych, czyli dróg, stanowiących połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. Z tego powodu oraz z powodu konieczności ponoszenia dużych wydatków inwestycyjnych i remontowych, Powiat chciałby przekazać niektóre drogi gminom. Oczywiście jest, że gminy w pierwszej kolejności byłyby skłonne przejmować te drogi, które są w dobrym stanie technicznym.

W 2017 roku została wykonana analiza sieci dróg powiatowych z punktu widzenia kwalifikacji ustawy o drogach publicznych oraz sporządzono zestawienie dróg, które nie kwalifikują się jako drogi powiatowe. W wyniku tego przedstawiono gminom propozycje, dotyczące przekazania im określonych dróg na własność, bądź w utrzymanie (nawet przekazując środki finansowe w ramach tej drugiej opcji). Były to drogi: droga powiatowa Płaczkowo – Pakosław na terenie gminy Jutrosin, droga powiatowa Płaczkowo – Pakosław na terenie gminy Pakosław, droga powiatowa Szurkowo – Zakrzewo na terenie gminy Miejska Górka, droga powiatowa Niepart – Oczkowice na terenie gminy Miejska Górka, droga powiatowa Jutrosin - Zmysłowo na terenie gminy Jutrosin.

W 2017 roku przekazano drogi: Gminie Miejska Górka, Gminie Jutrosin i Gminie Rawicz. Obecnie nadal pozostaje do przekazania droga powiatowa nr 5504P, kilometraż 4+788 – 6+776, Płaczkowo - Pakosław na terenie Gminy Pakosław. Na chwilę obecną Gmina nie wyraziła zgody na przejęcie drogi.

Z dniem 1 stycznia 2021 roku nastąpiło przekazanie gminie Pakosław odcinka drogi Osiek - Pomocno – Zaorle.

Z pozostałych dróg powiatowych, które należałoby przekazać gminom, należy wskazać te drogi powiatowe, które posiadają nawierzchnię gruntową, tj. Domaradzice – Góreczki Wielkie (gmina Jutrosin i gmina Pakosław), droga Słupia Kapitulna – Stwolno (gmina Rawicz), Zaborowice – Borszyn Wielki (gmina Bojanowo) – Czechnów, droga brukowa.

Program 2. Racjonalizacja i modernizacja infrastruktury Powiatu

Oprócz infrastruktury drogowej, Powiat jest właścicielem mienia, które służy realizacji wielu usług społecznych – administracyjnych, oświatowych, zdrowotnych, z zakresu pomocy społecznej, czy przeciwdziałaniu bezrobociu. Świadczenie i rozwój tych usług na zadowalającym i coraz wyższym poziomie wymaga ponoszenia na infrastrukturę regularnych nakładów inwestycyjnych i remontowych.

W ramach poniżej scharakteryzowanych czterech projektów, zaplanowano do realizacji wiele działań, mających na celu budowę, rozbudowę, modernizację i remonty posiadanej bazy.

Szczególnie istotna jest zainicjowana już modernizacja i rozbudowa bazy oświaty powiatowej, która powinna przynieść zarówno oszczędności w jej utrzymaniu, jak i poprawie efektów nauczania.

Kolejnymi sferami, w których planowana jest modernizacja infrastruktury powiatowej są zdrowie i pomoc społeczna. Za opiekę zdrowotną odpowiada między innymi Szpital Powiatowy w Rawiczu Sp. z o.o., w której 100% udziałów posiada Powiat Rawicki. Z kolei za pomoc społeczną odpowiada Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu.

Rozwój bazy obydwu placówek ma niezmiernie istotne znaczenie dla lokalnej społeczności. W przypadku Szpitala rzutuje on na zakres i poziom opieki zdrowotnej Szpitala i jego poradni. Z kolei PCPR to nie tylko świadczenie usług z poziomu siedziby Centrum, ale także opieka nad osobami potrzebującymi, sprawowana przez domy opieki społecznej i inne placówki.

Modernizacji podlegają w sposób ciągły domy pomocy społecznej. W ostatnich latach wykonane zostały remonty dachów na budynkach DPS Pakówka i DPS Osiek. W DPS Osiek pozostaje do remontu m.in. most, a we wszystkich domach, poprzez remonty, należy podnosić standard pomieszczeń, w których przebywają pensjonariusze.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.1.

Nazwa programu	Racjonalizacja i modernizacja infrastruktury powiatu		Numer programu	2
Nazwa projektu	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury oświaty		Numer projektu	2.1.
Cel realizacji projektu	Stworzenie lepszych warunków do nauki i nauczania, poprawa efektywności nauczania			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Szkoły	
Beneficjenci	Uczniowie, nauczyciele, pracodawcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozbudowa kompleksu Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu: a) remonty i modernizacja sal lekcyjnych b) zagospodarowanie terenu przy ul. Gen. J. Hallera 12 – rozbudowanie siłowni zewnętrznej, c) wyburzenie budynku B i budowa na jego miejscu nowego łącznika z salą konferencyjną, holem i salami dydaktycznymi d) elewacja budynku C			2020-2030	
2. Kompleksowa modernizacja sali sportowej Zespołu Szkół Specjalnych w Rawiczu m.in. zaadaptowanie górnych pomieszczeń sali gimnastycznej, wymiana parkietu, okien, modernizacja ogrzewania			2020-2030	
3. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków: Zespołu Szkół Specjalnych w Rawiczu i Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu			2024-2030	
4. Modernizacja budynku B i warsztatów w Zespole Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie			do 2030	
5. Adaptacja poddasza na cele oświatowe wraz z termomodernizacją budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Rawiczu			do 2030	
6. Modernizacja budynku A w Zespole Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie			do 2030	

7. Realizacja zadania pn. „Nowe pracownie kształcenia zawodowego w szkołach powiatu rawickiego – dla rozwoju gospodarczego południowej Wielkopolski” przez Zespół Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie i Zespół Szkół Zawodowych w Rawiczu	do 2027
8. Remont schodów wejściowych do budynku głównego i elewacji budynku w Zespole Szkół Zawodowych w Rawiczu	2025-2030
9. Wykonanie schodów skarpowych przy budynku C Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu	2025-2030
10. Poprawa dostępności architektonicznej poprzez budowę windy w I Liceum Ogólnokształcącym w Rawiczu	2024-2026
11. Poprawa efektywności energetycznych budynków placówek oświatowych	do 2030

W planach realizacji zadań związanych z dalszą rozbudową kompleksu Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu są remonty i modernizacja sal lekcyjnych, elewacja budynku C, zagospodarowanie terenu przy ul. Gen. J. Hallera 12 – rozbudowanie siłowni zewnętrznej, a także wyburzenie budynku B i budowa na jego miejscu nowego łącznika z salą konferencyjną, holem i salami dydaktycznymi. Wykreślone zostało zadanie dot. budowy nowych warsztatów szkolnych i budynku dydaktycznego dla warsztatów szkolnych, ponieważ to zadanie zostało już zrealizowane.

Kolejną ważną inwestycją jest kompleksowa modernizacja sali sportowej Zespołu Szkół Specjalnych w Rawiczu.

Wykreślone zostało zadanie dot. termomodernizacji sali gimnastycznej Zespołu Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie oraz Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu, gdyż zostało ono zrealizowane w ramach pozyskania dofinansowania w ramach programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021.

Dopisane zostało przedsięwzięcie pn. „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków: Zespołu Szkół Specjalnych w Rawiczu, Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu i Powiatowego Centrum Usług Wspólnych w Rawiczu”. Na realizację tej inwestycji Powiat Rawicki złożył wniosek o dofinansowanie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Priorytet 2 Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski, Działanie

02.01 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych. Orientacyjne rozstrzygnięcie naboru planowane jest na maj 2025 r. W ramach naboru można ubiegać się o wsparcie na poprawę efektywności energetycznej w sektorze publicznym z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą i/lub modernizacją źródeł ciepła, albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej i/lub chłodniczej. W ramach naboru wsparciem zostaną objęte projekty dotyczące kompleksowej (głębokiej) modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, obejmującej m.in. ocieplenie obiektu, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, wymianę oświetlenia na energooszczędne, przebudowę/modernizację systemów grzewczych, przebudowę/modernizację systemów wentylacji i klimatyzacji, instalację systemów chłodzących, wykorzystanie inteligentnych systemów monitorowania i zarządzania energią, budowę lub modernizację wewnętrznych instalacji odbiorczych, instalację OZE.

Ponadto z tabeli usunięto modernizację szatni w sali sportowej w ZSZ w Rawiczu. Dodano natomiast zadanie pn. „Nowe pracownie kształcenia zawodowego w szkołach powiatu rawickiego – dla rozwoju gospodarczego południowej Wielkopolski” dofinansowane ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Priorytet 5 Fundusze europejskie wspierające społeczną infrastrukturę dla Wielkopolan, Działanie 5.1 Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie poprzez wsparcie infrastruktury edukacyjnej. Projekt obejmuje swym zakresem wyposażenie pracowni kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie i Zespole Szkół Zawodowych im. Stefana Bobrowskiego w Rawiczu. W Bojanowie wyposażone pracownie uatrakcyjnią i przyczynią się do efektywniejszego kształcenia uczniów w zawodach: technik rolnik, rolnik (zawód), technik informatyk, technik weterynarii. Przyczynią się również do otwarcia nowych kierunków kształcenia zawodowego, a mianowicie: technik analityk, technik automatyki i robotyki. Dzięki wyposażeniu pracowni rachunkowości w ZSZ w Rawiczu możliwe będzie wprowadzenie do oferty szkoły nowego kierunku kształcenia – technika rachunkowości. Kompleksowe wyposażenie pracowni komputerowej oraz uruchomienie pracowni technik rachunkowości wraz z niezbędnym wyposażeniem w nowoczesny sprzęt dostosowany do wymogów podstawy programowej oraz wymagań XXI wieku poprawią jakość kształcenia młodzieży.

Dodano również przedsięwzięcie mające na celu poprawę dostępności architektonicznej poprzez budowę windy w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jarosława Dąbrowskiego w Rawiczu, finansowane ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla Wielkopolski o silniejszym Wymiarze społecznym, Działanie 6.7 Edukacja przedszkolna, ogólna oraz kształcenie zawodowe. Przedmiotem projektu jest dostosowanie I Liceum Ogólnokształcącego im. J. Dąbrowskiego w Rawiczu do potrzeb uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami

rozwojowymi i edukacyjnymi, zarówno w kontekście dostępności architektonicznej jak i edukacyjno-społecznej poprzez: budowę windy, realizację zajęć dodatkowych, podejmowanie działań przeciwdziałających dyskryminacji oraz zwiększenie kompetencji kadry pedagogicznej. Realizacja projektu stanowi odpowiedź na potrzeby placówki w obszarze edukacji włączającej, ściśle wynikające z przeprowadzonej diagnozy w tym obszarze.

Ważną kwestią jest również poprawa efektywności energetycznej tj. kompleksowe i inteligentne podejście do pozyskiwania możliwie najmniejszej ilości energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania jednostek, tak aby uzyskać ten sam efekt jak najtaniej i w sposób ekologiczny.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.2.

Nazwa programu	Racjonalizacja i modernizacja infrastruktury powiatu		Numer programu	2
Nazwa projektu	Realizacja inwestycji rozwojowych przez Szpital Powiatowy w Rawiczu		Numer projektu	2.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa jakości leczenia, umożliwienie rozszerzenia zakresu usług, świadczonych przez Szpital			
Jednostka koordynująca	Szpital Powiatowy w Rawiczu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe	
Beneficjenci	Pacjenci i personel szpitala			
Zadania			Czas realizacji	
1. Poprawa efektywności działania i skuteczności udzielanych świadczeń zdrowotnych poprzez inwestycje w infrastrukturę i doposażenie Szpitala powiatowego w Rawiczu Sp. z o.o. - modernizacja Szpitala w zakresie dostosowania do wymogów prawa oraz rozwój nowych zakresów świadczenia usług medycznych poprzez realizację planu strategicznego „Kampus w Rawiczu”			2020-2026	
2. Informatyzacja Szpitala			do 2025	
3. Modernizacja Szpitala Powiatowego w Rawiczu w zakresie dostosowania do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 roku (Dz. U. 2012, Poz. 739) w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (etap III)			do 2026	
4. Termomodernizacja oraz poprawa efektywności energetycznej kompleksu szpitalnego			do 2030	

Warunkiem poprawy jakości leczenia oraz rozwoju usług medycznych jest realizacja szeregu inwestycji przez Szpital Powiatowy w Rawiczu Sp. z o.o. Są one tym bardziej konieczne, że obecnie nie spełnia on nowych wymogów, określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Aktualny termin spełnienia wymogów to 2026 rok.

Modernizacja Szpitala Powiatowego w Rawiczu w zakresie dostosowania do wymogów powyższego rozporządzenia jest procesem bardzo trudnym i niezwykle złożonym. Spełnienie wszystkich wymogów jest uzależnione przede wszystkim od możliwości finansowych Powiatu oraz samego Szpitala. W celu osiągnięcia wymaganych standardów dostosowawczych, podjęto już szereg działań inwestycyjnych. 15 stycznia 2020 roku zrealizowano I etap modernizacji, polegający na rozbudowie Szpitala o nowe skrzydło.

W ramach kolejnych 2 etapów planowanej inwestycji nastąpiła przebudowa trzech kondygnacji (parter, I i II). W obecnym kształcie pozostał etap III, czyli remont i przebudowa (dostosowanie do wymagań) oddziału wewnętrznego.

Zaproponowany do realizacji wariant inwestycyjny rozwiązuje kompleksowo podstawowe problemy zdiagnozowane na analizowanym obszarze, a więc przede wszystkim deficyty lokalowe Szpitala, skutkujące trudnościami poszerzenia zakresu świadczeń oraz modernizacji i unowocześnienia istniejącej infrastruktury, jak również zdiagnozowane deficyty sprzętowe. Zaplanowany zakres inwestycji odpowiada także w pełni na podstawowe problemy w zakresie popytu na świadczenia, a więc rosnące zapotrzebowanie na zabiegi w ogóle, zabiegi mało inwazyjne, zabiegi dedykowane osobom starszym, zbyt długi czas oczekiwania na świadczenie, zbyt długi czas hospitalizacji. Dzięki realizacji projektu poprawią się wskaźniki efektywności udzielanych świadczeń, w tym wskaźniki przelotowości łóżka, czas oczekiwania na świadczenie, czas hospitalizacji, skróceniu ulegnie liczba osób oczekujących na świadczenie. Projekt przewiduje rozwój opieki koordynowanej, współpracę z innymi podmiotami świadczącymi usługi w zakresie opieki zdrowotnej, przesunięcie części pacjentów ze stacjonarnej do opieki podstawowej i ambulatoryjnej, zwiększenie zakresu kompleksowości zabiegów i udziału świadczeń zabiegowych.

Innym wymogiem, stawianym przed szpitalną Spółką, stała się kwestia informatyzacji placówki. W myśl ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania, niezbędne stało się wdrożenie elektronicznej dokumentacji medycznej wraz z zakupem sprzętu i właściwego oprogramowania, umożliwiającego prawidłową wymianę informacji pomiędzy poszczególnymi placówkami. Zarząd Spółki Szpital Powiatowy w Rawiczu w miesiącu lutym 2015 roku podpisał stosowną umowę na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia, które w chwili obecnej jest wdrażane. Pod koniec 2015 roku pojawiła się inicjatywa Konwentu Powiatów Województwa Wielkopolskiego w zakresie wsparcia finansowego szpitali powiatowych środkami unijnymi, przeznaczonymi na realizację szeroko rozumianej informatyzacji. W odpowiedzi na tą inicjatywę pojawił się projekt pn: „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między

podmiotami leczniczymi samorządu województwa”. Realizacja projektu zakończyła się w 2023 r. Szpital wdrożył m.in. Zintegrowany System Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi oraz system integracji AP-KOLCE. Mając na uwadze fakt, iż projekt wymaga zachowania okresu trwałości wynoszącego pięć lat, powiat powierzył do realizacji Samorządowi Województwa Wielkopolskiego prowadzenie zadania publicznego w zakresie ochrony zdrowia polegającego na zapewnieniu utrzymania operatorskiego Systemu EDM umożliwiającego realizację przez Szpital Powiatowy w Rawiczu Sp. z o.o. elektronicznej dokumentacji medycznej, w tym usług e-dokumentacja i e-rejestracja.

Ponadto w Szpitalu Powiatowym w Rawiczu Sp. z o.o. utworzony został Oddział Geriatryczny na II piętrze budynku głównego posiadający 13 łóżek.

Natomiast planowana w budynku głównym Szpitala termomodernizacja obejmować będzie wymianę źródła ciepła (pompy ciepła), ocieplenie ściany południowej, wymianę stolarki okiennej w całym budynku. W budynku Administracji przewidziano w ramach termomodernizacji wymianę źródła ciepła (pompy ciepła), wymianę pokrycia dachowego wraz z dociepleniem dachu i stropu wewnętrznego, docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.3.

Nazwa programu	Racjonalizacja i modernizacja infrastruktury powiatu		Numer programu	2
Nazwa projektu	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury pomocy społecznej		Numer projektu	2.3.
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków bytowych mieszkańców placówek pomocy społecznej, zapewnienie nowych form pomocy			
Jednostka koordynująca	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe	
Beneficjenci	Mieszkańcy, klienci i pracownicy pomocy społecznej			
Zadania			Czas realizacji	
1. Dom Pomocy Społecznej w Pakówce: <ul style="list-style-type: none"> • budowa windy zewnętrznej wraz z podjazdem w budynku „Gniazdo” • remont łazienek w budynkach „Gniazdo” i „Labirynt” • zakup wyposażenia do pokoi mieszkalnych • docieplenie wraz z wykonaniem elewacji zewnętrznej budynku „Labirynt” • remont tarasu wraz z budową podjazdu dla niepełnosprawnych w budynku „Gniazdo” • budowa parkingu dla pojazdów przy budynku „Pod Lipami” • remont pokoi mieszkalnych w budynku „Gniazdo”, „Labirynt”, „Pod Lipami”, • remont pomieszczeń dziennego pobytu gr. VI i I • utwardzenie kostką brukową terenu wokół budynku „Gniazdo” • poprawa efektywności energetycznej budynków 			2020-2030	
2. Dom Pomocy Społecznej w Osieku: <ul style="list-style-type: none"> • utwardzenie nawierzchni wokół budynku pałacowego • montaż windy z platformą dla osób niepełnosprawnych przy budynku pałacowym • wykonanie klap dymowych w budynku „Nowy Blok” • wykonanie ogrodzenia w części parkowej (2021-2030) • poprawa efektywności energetycznej budynków 			2024-2030	

<p>3. Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze „Mały Dworek” i „Nowy Dworek” w Łaszczynie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymiana części stolarki drzwiowej • organizacja garaży • wymiana pieca CO (grzanie wody) • uregulowanie stanu prawnego garaży • poprawa efektywności energetycznej budynków 	2020-2030
<p>4. Wyburzenie istniejącego budynku, znajdującego się przy DPS Pakówka (na działce nr 904/7, położonej w obrębie Gołaszyn, gmina Bojanowo) i budowa parterowego pawilonu</p>	do 2030

W ramach niniejszego projektu szczegółowo rozpisano potrzeby poszczególnych placówek powiatowej pomocy społecznej. Większość wyżej wymienionych zadań jest kontynuacją zadań sformułowanych przy sporządzaniu dotychczasowej Strategii. Znaczna część wchodzących w ich skład działań została już zrealizowana, jednak na drodze ku pełnemu wykonaniu stanął niedostatek środków finansowych.

W przypadku Domu Pomocy Społecznej w Pakówce usunięto zadania dot. ocieplenia wraz z wykonaniem elewacji zewnętrznej budynku „Pod Lipami”, ogrodzenia, zalesienia działki przy granicy z terenem PKP oraz stworzeniem miejsce z reżimem sanitarnym dla odwiedzających, w którym mieszkańcy Domu mogli odbywać spotkania ze swoimi rodzinami z zachowaniem dystansu oraz wyposażonym w maty dezynfekcyjne, pomiar temperatury i dezynfekcję rąk oraz osobnym wejściem dla podopiecznych i dla gości. Natomiast dopisano zadania dot. docieplenia wraz z wykonaniem elewacji zewnętrznej budynku „Labirynt”, remontu tarasu wraz z budową podjazdu dla niepełnosprawnych w budynku „Gniazdo”, budową parkingu dla pojazdów przy budynku „Pod Lipami”, remontu pokoi mieszkalnych w budynku „Gniazdo”, „Labirynt”, „Pod Lipami” i pomieszczeń dziennego pobytu gr. VI i I oraz utwardzenia kostką brukową terenu wokół budynku „Gniazdo”.

Jeżeli chodzi o Dom Pomocy Społecznej w Osieku, to w ostatnich latach wyremontowano most na drodze dojazdowej do budynków i dach na budynku pracowni terapeutycznych, jak również dobudowano drugą kotłownię przy budynku Pawilon mieszkalny. Do wykonania pozostaje utwardzenie nawierzchni wokół budynku pałacowego, montaż windy z platformą dla osób niepełnosprawnych przy budynku pałacowym, wykonanie klap dymowych w budynku „Nowy Blok” i ogrodzenia w części parkowej.

W Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mały Dworek” w Łaszczynie oraz Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nowy Dworek” w Łaszczynie konieczne jest wykonanie prac, wskazanych w tabeli powyżej oraz uregulowanie stanu prawnego garaży.

Jeżeli chodzi o Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu, to należy mieć na uwadze kończącą się w 2025 roku umowę najmu lokalu z PKP SA na siedzibę tej instytucji. W przypadku zbyt wysokich stawek najmu należy rozważyć inną lokalizację dla PCPR-u.

Ważną kwestią jest również poprawa efektywności energetycznej tj. kompleksowe i inteligentne podejście do pozyskiwania możliwie najmniejszej ilości energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania jednostek, tak aby uzyskać ten sam efekt jak najtaniej i w sposób ekologiczny.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.4.

Nazwa programu	Racjonalizacja i modernizacja infrastruktury powiatu		Numer programu	2
Nazwa projektu	Modernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Rawiczu oraz Powiatowego Centrum Usług Wspólnych w Rawiczu		Numer projektu	2.4.
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków pracy i obsługi klientów			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Pracownicy i klienci urzędu			
Zadania			Czas realizacji	
1. Kompleksowa modernizacja energetyczna Powiatowego Centrum Usług Wspólnych w Rawiczu i Starostwa Powiatowego w Rawiczu			do 2030	
2. Rewitalizacja budynku B Starostwa Powiatowego w Rawiczu			do 2030	

Starostwo Powiatowe w Rawiczu mieści się co prawda w centralnym punkcie miasta, jednak w budynku, który jest pod ochroną konserwatorską i wymaga stałych nakładów finansowych. Dotychczas w jego siedzibie zdołano wymienić instalację elektryczną i centralnego ogrzewania. Pozostałe prace związane z montażem klimatyzacji, zabezpieczenia przeciwwilgociowego piwnic, czy dostosowanie klatki schodowej do potrzeb przeciwpożarowych, zostały ukończone do 2024 roku. Ważną kwestią jest również poprawa efektywności energetycznej tj. kompleksowe i inteligentne podejście do pozyskiwania możliwie najmniejszej ilości energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania jednostek, tak aby uzyskać ten sam efekt jak najtaniej i w sposób ekologiczny.

W powyższej tabeli wymieniono najważniejsze potrzeby modernizacyjne. Ich zaspokojenie zwiększy komfort pracy urzędników i obsługi przez nich klientów.

W grudniu 2024 r. zaplanowano nabór wniosków o dofinansowanie dla Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Działanie 7.1 Rewitalizacja. Typy projektów jakie można realizować w tym zadaniu obejmują m.in. działania niekomercyjne na rzecz rewitalizacji obszarów zdegradowanych, przemysłowych i powojkowych na obszarach miejskich obejmujące: budowę, przebudowę, rozbudowę, adaptację lub remonty budynków, obiektów i przestrzeni wraz z przyległym otoczeniem znajdujących się na obszarach rewitalizacji w celu

przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych, a także zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

Cel strategiczny 2. Rozwój społeczno-gospodarczy Powiatu

Program 3. Wspieranie rozwoju gospodarczego, ochrona środowiska i przeciwdziałanie bezrobociu

Jednym z kluczowych zadań powiatu jest prowadzenie działań, prowadzących do minimalizacji skali bezrobocia na swoim terenie. Jednostką do tego powołaną jest Powiatowy Urząd Pracy.

Podstawowe czynniki, mające negatywny wpływ na skuteczność działania Powiatowego Urzędu Pracy to:

- zbyt mała ilość środków na aktywne formy działalności
- ograniczenia ustawowe i finansowe pośredników pracy w zakresie aktywizacji bezrobotnych
- ograniczenia kadrowe uniemożliwiające monitoring każdej realizowanej formy pomocy osobom bezrobotnym
- trudności w egzekwowaniu zatrudnienia po zakończonym stażu.

Podobnie, jak to miało miejsce w przypadku wcześniejszych programów strategicznych, tak i tutaj osiągnięciu zamierzonych efektów służyć będzie wdrażanie zaproponowanych projektów, z których każdy będzie obejmował wiele różnorodnych działań.

Pierwszy z projektów obejmuje działania Urzędu Pracy, zmierzające do zwiększenia skuteczności jego działania. Niezwykle ważnym elementem, prowadzącym do osiągnięcia zamierzonego celu, jest współpraca z uczestnikami rynku pracy, do którego należą trzy sektory, tj. pracodawcy, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego. Tylko dzięki zaangażowaniu wszystkich podmiotów w pozyskiwaniu inwestorów i promocję zatrudnienia, możliwe będzie osiągnięcie przyjętych zamierzeń.

Prawie 3/4 terenu powiatu zajmują użytki rolne, co przesądza o jego rolniczym charakterze. Konsekwencją tego jest nie tylko wysokie zatrudnienie w rolnictwie, ale także rozwinięty sektor przetwórstwa rolnego. Wpływ na sytuację w rolnictwie ma wiele czynników – politycznych, ogólnoeconomicznych, społecznych, czy też środowiskowych. Powiat dysponuje ograniczoną paletą narzędzi wspierania działalności rolniczej, co jednak nie oznacza, że nie jest możliwe i wskazane podejmowanie inicjatyw, mających na celu rozwój tej jakże ważnej sfery gospodarki. Zagadnieniu temu został poświęcony osobny projekt.

Ostatni projekt zawiera zadania, związane z edukacją ekologiczną mieszkańców i wspieraniem ich w wykorzystaniu alternatywnych źródeł energii.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.1.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju gospodarczego, ochrona środowiska i przeciwdziałanie bezrobociu		Numer programu	3
Nazwa projektu	Aktywne przeciwdziałanie bezrobociu		Numer projektu	3.1.
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie bezrobocia poprzez zwiększenie skuteczności w działaniach na rzecz zatrudnienia osób bezrobotnych			
Jednostka koordynująca	Powiatowy Urząd Pracy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe, osoby bezrobotne, firmy szkoleniowe	
Beneficjenci	Osoby bezrobotne			
Zadania			Czas realizacji	
1. Działania na rzecz wzrostu aktywności zawodowej młodego pokolenia – osób do 30 roku życia			2020-2030	
2. Działania na rzecz wspierania utrzymania w aktywności zawodowej osób powyżej 45 życia			2020-2030	
3. Działania na rzecz ograniczenia zjawiska długotrwałego bezrobocia			2020-2030	
4. Działania na rzecz wsparcia powrotu na rynek pracy pozostałych grup osób zidentyfikowanych, jako zagrożone marginalizacją			2020-2030	
5. Działania na rzecz wspierania rozwoju przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej			2020-2030	
6. Realizacja Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy			do 2030	
7. Aplikowanie i realizacja projektów, dofinansowywanych z środków unijnych			2020-2030	

Powiatowy Urząd Pracy w Rawiczu podejmuje szereg działań dotyczących aktywności zawodowej młodego pokolenia, osób powyżej 45 roku życia, jak również długotrwałe

bezrobotnych. Ponadto nieustannie wspiera rozwój przedsiębiorczości oraz aplikuje i realizuje projekty dofinansowane ze środków unijnych.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wśród priorytetowych zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wymienia opracowanie i realizację programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, który stanowić ma część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Rawiczu go opracowuje i na bieżąco realizuje.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.2.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju gospodarczego, ochrona środowiska i przeciwdziałanie bezrobociu		Numer programu	3
Nazwa projektu	Współpraca Powiatu z gminami w pozyskiwaniu inwestorów i aktywizowaniu osób bezrobotnych		Numer projektu	3.2.
Cel realizacji projektu	Pozyskanie nowych inwestorów, zmniejszenie bezrobocia			
Jednostka koordynująca	Powiatowy Urząd Pracy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe, gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu, w szczególności osoby bezrobotne			
Zadania			Czas realizacji	
1. Współpraca powiatu z gminami w zakresie budowy dróg, prowadzących do terenów inwestycyjnych			2020-2030	
2. Wspólna promocja inwestycyjna na targach (przez powiat i gminy)			2020-2030	
3. Współpraca powiatu z gminami w sferze oświaty (ciągłość nauczania języków obcych, poradnictwo zawodowe, etc.)			2020-2030	
4. Rozwój zasobów ludzkich poprzez wprowadzenie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników, finansowanego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego			2020-2030	
5. Promocja nowych rozwiązań i realizowanych programów w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych w dostępnych mediach			2020-2030	

Samorząd powiatowy, w przeciwieństwie do gmin, posiada narzędzia aktywizacji osób bezrobotnych, z kolei jego możliwości pozyskiwania inwestorów, dających nowe miejsca pracy, są ograniczone. Dlatego też, jak wspomniano we wstępie do niniejszego programu, w działaniach na rzecz zmniejszania bezrobocia bardzo ważna jest współpraca z podmiotami różnych sektorów na terenie powiatu.

Jednym z głównych zadań samorządów gminnych, stwarzających dogodne warunki do inwestowania, jest budowa infrastruktury technicznej. W części działań inwestycyjnych - w zakresie budowy dróg, prowadzących do terenów inwestycyjnych, wskazana jest aktywna współpraca powiatu z gminami.

Inne, przewidziane do realizacji działania, to wspólna promocja inwestycyjna na targach (przez powiat i gminy) oraz współpraca powiatu z gminami w sferze oświaty (ciągłość nauczania języków obcych, poradnictwo zawodowe, itp.).

Dobre perspektywy ma także kooperacja powiatu z gminami w realizacji programów krajowych i unijnych z zakresie aktywizacji zawodowej, np. program „Aktywizacja i Integracja”. Rozwój zasobów ludzkich będzie następował również poprzez wprowadzenie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników, finansowanego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Planowana jest także promocja nowych rozwiązań w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych w dostępnych mediach.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.3.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju gospodarczego, ochrona środowiska i przeciwdziałanie bezrobociu		Numer programu	3
Nazwa projektu	Wspieranie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego		Numer projektu	3.3.
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie efektywności produkcji rolnej			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Powiatowy Urząd Pracy, ZSPT CKU w Bojanowie, gminy, Ośrodki Doradztwa Rolniczego	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu			
Zadania			Czas realizacji	
1. Nowoczesna edukacja rolnicza w Zespole Szkół Przyrodniczo Technicznych CKU w Bojanowie			2020-2030	
2. Wspieranie działań przeciwko budowie kopalni na terenie Powiatu			2020-2030	

W ramach niniejszego projektu ujęto szereg ważnych działań, zmierzających do dalszego rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego na terenie powiatu, co z pewnością przyniesie wiele pozytywnych skutków w sferze gospodarczej i społecznej.

Jeżeli chodzi o działania przeciwko budowie odkrywkowych kopalni węgla brunatnego, to Powiat Rawicki jest członkiem Stowarzyszenia Samorządów Południowo-Zachodniej Wielkopolski „Samorząd dla Zrównoważonego Rozwoju”. Przedstawiciele Powiatu biorą udział w walnych zebraniach członków; opłacana jest składka członkowska.

Usunięte zostało zadanie dot. promowania lokalnych produktów wśród mieszkańców powiatu (lokalny patriotyzm – akcje informacyjne, festyny, etc.) i na zewnątrz (targi, wystawy), ponieważ Wydział Architektury, Budownictwa i Ochrony Środowiska nie zajmuje się promowaniem lokalnych produktów. Wydział nie realizuje żadnych zadań z zakresu promocji i rolnictwa, jedynie w ramach środków z opłat za korzystanie ze środowiska może finansować różne przedsięwzięcia w ramach ochrony środowiska, przy czym z zakresu rolnictwa mogą to być tylko na podstawie art. 400a ust. 1 pkt 25, art. 403 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących

metodami ekologicznymi położonych na obszarach podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ponadto zrezygnowano z aktualizacji zadania dot. programu przeciwdziałania skutkom suszy, ponieważ nie jest przyjęty/realizowany taki program. Zadania związane z gospodarowaniem wodami, w tym przeciwdziałanie skutkom suszy, ochrona przeciwpowodziowa realizuje od 2018 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na różnych szczeblach w myśl przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.4.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju gospodarczego, ochrona środowiska i przeciwdziałanie bezrobociu		Numer programu	3
Nazwa projektu	Poprawa stanu środowiska naturalnego		Numer projektu	3.4.
Cel realizacji projektu	Racjonalizacja użytkowania paliw i energii, poprawa stanu środowiska naturalnego			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe, WFOŚiGW, NFOŚiGW, organizacje pozarządowe, gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu			
Zadania			Czas realizacji	
1. Edukacja ekologiczna			2020-2030	
2. Działania (wspólnie z gminami) na rzecz zachowania estetyki i czystości na terenie powiatu, m. in. usuwanie odpadów z lasów, rowów, informowanie mieszkańców o możliwości wywozu odpadów niestandardowych			2020-2030	
3. Działania mające na celu zapobieganie skutkom występowania suszy poprzez Stowarzyszenie Południowo-Zachodniej Wielkopolski „Samorząd dla Zrównoważonego Rozwoju” oraz realizację przedsięwzięć w ramach dostępnych środków zewnętrznych i własnych			2020-2030	
4. Współpraca z kołami łowieckimi m.in. poprzez przedsięwzięcia związane z ochroną bioróżnorodności (reintrodukcja populacji zwierzyny drobnej na terenie powiatu)			2020-2030	
5. Nasadzenia drzew wzdłuż dróg powiatowych jak i na terenach jednostek organizacyjnych oraz prace porządkowo-pielęgnacyjne na terenach zielonych jednostek organizacyjnych			2021-2030	
6. Realizacja programu likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu w ramach dostępnych środków zewnętrznych i własnych			2024-2030	
7. Uczestnictwo w Lokalnym Partnerstwie ds. Wody w Powiecie Rawickim			2024-2030	

Wzrostowi świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie podejmowaniu działań proekologicznych, będzie służyła przede wszystkim zintensyfikowana edukacja ekologiczna,

szczególnie wśród młodzieży szkolnej. Form tego typu działań może być wiele – materiały informacyjne, lekcje wychowawcze, konkursy, itp.

Nasadzenia drzew wykonuje się m.in. w ramach nasadzeń zastępczych za usunięcie drzew, natomiast nasadzenia np. drzew miododajnych prowadzi w ramach uzyskanych środków zewnętrznych. Ze środków pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska finansuje się prace porządkowo-pielęgnacyjne terenów zielonych naszych jednostek organizacyjnych.

Ponadto do dokumentu wprowadzono zadanie dotyczące Programu likwidacji wyrobów zawierających azbest. W 2024 roku Powiat Rawicki pozyskał dotację od Wojewódzkiego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Realizacja tego Programu jest uzależniona od dostępności środków zewnętrznych i własnych.

Z uwagi na uczestnictwo w Lokalnym Partnerstwie ds. Wody w Powiecie Rawickim prowadzonym przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Powiecie Rawickim zasadnym było również ujęcie zadania dot. tego tematu.

Program 4. Oświata, kultura, sport i turystyka

Omówione wcześniej w projekcie nr 2.1. działania, polegające na rozwoju bazy lokalowej szkół, są tylko środkiem do osiągnięcia bardziej zadowalających efektów procesu nauczania, wyrażających się w skuteczności znajdowania pracy przez absolwentów, bądź kontynuowania nauki na kolejnych szczeblach.

W ramach niniejszego programu zaplanowano realizację jednego, obszernego projektu, którego realizacja powinna doprowadzić do zdecydowanego podniesienia jakości kształcenia w szkołach powiatowych.

Życie kulturalne Powiatu Rawickiego skupia się wokół sieci placówek kultury (biblioteki, muzea, ośrodki kultury), licznych towarzystw, zespołów artystycznych i indywidualnych twórców. Powiat nie ma własnej instytucji kultury, a funkcję biblioteki powiatowej pełni Rawicka Biblioteka Publiczna w stolicy Powiatu.

Zadania z zakresu kultury, sportu, rekreacji i turystyki leżą w kompetencji Wydziału Oświaty, Promocji i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Rawiczu. W omawianym programie znalazły się cztery projekty, dotyczące integracji lokalnej społeczności poprzez wspólne inicjatywy w sferze kultury, sportu i turystyki. Te przedsięwzięcia mają szczególnie istotne znaczenie, bowiem jako jeden ze zdiagnozowanych problemów na etapie analizy sytuacji powiatu zidentyfikowano zbyt małą koordynację działań w zakresie kultury i sportu między gminami i powiatem (koordynowane są tylko wspólne i najważniejsze imprezy gmin i powiatu), niewystarczający przepływ informacji (przepływ dotyczy tylko spraw najważniejszych i bezpośredniej współpracy) oraz to, że gminy rzadko włączają się w promocję imprez powiatowych na ich terenie (gminy mało promują, ale pomagają organizacyjnie).

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.1.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport i turystyka		Numer programu	4
Nazwa projektu	Tworzenie jak najlepszych warunków do podnoszenia jakości kształcenia w szkołach powiatowych		Numer projektu	4.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa jakości kształcenia w szkołach powiatowych, zapewnienie dobrego przygotowania do wykonywania zawodu lub dalszego kształcenia			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Szkoły, pracodawcy, uczniowie	
Beneficjenci	Uczniowie, pracodawcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Doposażenie bazy dydaktycznej i pracowni kształcenia zawodowego i ogólnego we wszystkich szkołach			2020-2030	
2. Dostosowanie oferty do potrzeb rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> • bieżące monitorowanie sytuacji rynkowej • rozwój współpracy z pracodawcami w zakresie kierunków kształcenia i odbywania praktyk zawodowych • realizacja projektów z wykorzystaniem funduszy unijnych i innych źródeł dofinansowania 			2020-2030	
3. Rozwój współpracy z uczelniami w zakresie dostosowywania kierunków kształcenia szkół powiatowych z profilami kształcenia na uczelniach i udziale uczelni w nauczaniu młodzieży szkół powiatowych			2020-2030	
4. Urozmaicenie oferty zajęć pozalekcyjnych, sekcji i kół zainteresowań			2020-2030	
5. Rozważenie zwiększenia dodatków motywacyjnych przy dobrej kondycji finansowej Powiatu			2020-2030	
6. Działania, zmierzające do zatrzymania odpływu uczniów do szkół, nie prowadzonych przez powiat – akcje informacyjne i promocyjne			2020-2030	
7. Współpraca szkół z pracodawcami z terenu Powiatu Rawickiego, w celu odpowiedniego kształcenia młodocianego pracownika jak i właściwego odbywania praktyk			2020-2030	

Zarząd Powiatu do osiągnięcia celów w sferze oświaty planuje:

- podnieść jakości nauczania oraz wyników osiągniętych na maturach i egzaminach
- dostosować oferty do potrzeb dalszej edukacji i rynku pracy
- otworzyć nowe kierunki kształcenia we wszystkich szkołach
- poszerzyć ofertę zajęć pozalekcyjnych, sekcji i kół zainteresowań
- wyrównać szanse do nauki dla uczniów w liceach i technikach
- zwiększyć dodatki motywacyjne i wychowawcze
- promocję wszystkich szkół prowadzonych przez Powiat Rawicki.

Przedstawione w powyższej tabeli propozycje konkretnych działań są odpowiedzią na wymienione oczekiwania.

Zwiększony poziom nauczania, lepsza baza oraz działania informacyjno-promocyjne powinny doprowadzić do zahamowania odpływu absolwentów szkół podstawowych do szkół ponadpodstawowych w innych powiatach oraz szkół, prowadzonych przez gminy z terenu Powiatu Rawickiego.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.2.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport i turystyka		Numer programu	4
Nazwa projektu	Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze kultury		Numer projektu	4.2.
Cel realizacji projektu	Zintegrowanie społeczności powiatu, zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Gminne ośrodki kultury, biblioteki, organizacje pozarządowe, gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Organizacja imprez i konkursów o charakterze kulturalnym			2020-2030	
2. Wspólne wydawnictwa – we współpracy powiatu i gmin			2020-2030	
3. Wspieranie przez powiat różnych form działalności artystycznej na terenie Powiatu			2020-2030	

W celu zintegrowania społeczności powiatu oraz zwiększenia i uatrakcyjnienia oferty spędzania wolnego czasu, planowana jest organizacja imprez i konkursów o charakterze kulturalnym. W 2024 roku po raz pierwszy zorganizowano przedsięwzięcie pn. „Pożegnanie lata z Powiatem Rawickim”, które cieszyło się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców.

Aby było to możliwe, niezbędne będzie aktywne zaangażowanie wielu podmiotów, takich jak starostwo powiatowe, gminy i ich ośrodki kultury, biblioteki, organizacje pozarządowe. Planowane jest także przygotowywanie i wydawanie różnych publikacji o charakterze informacyjnym i promocyjnym. Ponadto powiat nadal będzie wspierał różne formy działalności artystycznej.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.3.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport i turystyka		Numer programu	4
Nazwa projektu	Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze sportu		Numer projektu	4.3.
Cel realizacji projektu	Zintegrowanie społeczności powiatu, zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Gminne ośrodki sportu, kluby sportowe, gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Organizacja imprez i zajęć o charakterze sportowym i rekreacyjnym			2020-2030	
2. Wspólne uczestnictwo reprezentacji powiatowej i gminnych w ponadlokalnych zawodach sportowych			2020-2030	
3. Wspólne wydawnictwa – we współpracy Powiatu i gmin			2020-2030	
4. Wspieranie przez powiat różnych form działalności sportowo-rekreacyjnej na terenie całego Powiatu			2020-2030	

Tak samo, jak w przypadku poprzedniego projektu, tak i tutaj jego celem jest zintegrowanie społeczności powiatu, zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu, z tym, że poprzez sport i rekreację.

Będzie to osiągnięte dzięki organizacji imprez, konkursów i zawodów o charakterze sportowym i rekreacyjnym. Oczywiście niezbędna będzie tutaj współpraca starostwa powiatowego, gmin i ich ośrodków sportu oraz klubów sportowych i UKS.

Doskonale sprawdza się wspólne uczestnictwo reprezentacji powiatowej i gminnych w ponadlokalnych rozgrywkach sportowych, więc będzie ono kontynuowane.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.4.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport i turystyka		Numer programu	4
Nazwa projektu	Integracja społeczności powiatu poprzez wspólne inicjatywy w sferze turystyki		Numer projektu	4.4.
Cel realizacji projektu	Zintegrowanie społeczności powiatu, zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Rawicki oddział PTTK, organizacje pozarządowe, gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Organizacja imprez o charakterze turystycznym			2020-2030	
2. Wspólne wydawnictwa turystyczne – we współpracy Powiatu i gmin			2020-2030	
3. Wspieranie przez powiat różnych form działalności turystycznej na terenie całego Powiatu			2020-2030	

W celu zintegrowania społeczności powiatu oraz zwiększenia i uatrakcyjnienia oferty spędzania wolnego czasu, planowana jest organizacja imprez o charakterze turystycznym.

Aby było to możliwe, niezbędne będzie aktywne zaangażowanie wielu podmiotów, takich jak rawicki oddział PTTK, RSC BIKE, Towarzystwo Turystyczne Tramp z Miejskiej Górki oraz organizacje pozarządowe i gminy.

Planowane jest także przygotowywanie i wydawanie różnych publikacji o charakterze informacyjnym, promocyjnym z zakresu turystyki.

Ponadto powiat nadal będzie wspierał różne formy działalności turystycznej.

Program 5. Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo

Zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej i wspierania osób niepełnosprawnych, wynikające z ustawy o samorządzie powiatowym, realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu.

Dokumentem programowym działalności PCPR jest Strategia rozwiązywania problemów społecznych, posiadanie której jest obowiązkiem, wynikającym z Ustawy o pomocy społecznej. Strategia ujmuje w kilkuletniej perspektywie wszystkie działania, związane z przewycięzaniem różnych problemów, dotyczących w pierwszej kolejności osoby najbardziej potrzebujące, czyli dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne.

Działaniom z zakresu pomocy społecznej na poziomie powiatu jest poświęcony pierwszy z projektów w ramach niniejszego programu.

Omówione wcześniej w Projekcie nr 2.3. działania, polegające na realizacji inwestycji przez Szpital powiatowy, są tylko środkiem do zapewnienia przez placówkę wyższej jakości i dostępności usług medycznych, czego dotyczy kolejny projekt.

Trzeci projekt jest bardziej interdyscyplinarny – dotyczy profilaktyki zdrowotnej, za którą odpowiada wiele instytucji, takich jak starostwo powiatowe, szpital, PCPR, szkoły, organizacje pozarządowe.

Ostatni projekt obejmuje działania, mające na celu zapewnienie jednej z najważniejszych potrzeb mieszkańców – poczucia bezpieczeństwa publicznego.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.1.

Nazwa programu	Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Wzmocnienie i rozwój powiatowego systemu pomocy społecznej		Numer projektu	5.1.
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego poprzez zwiększenie zakresu usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym			
Jednostka koordynująca	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe, organizacje pozarządowe, gminne ośrodki pomocy społecznej	
Beneficjenci	Osoby potrzebujące z terenu powiatu, kadra socjalna			
Zadania			Czas realizacji	
1. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Rawickiego do roku 2030 roku			do 2030	
2. Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025 (opracowanie nowych programów na kolejny czasookres)			2021-2025	
3. Realizacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Rawickim na lata 2024-2026 (opracowanie nowych programów na kolejny czasookres)			2024-2026	
4. Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Rawickim na lata 2024-2030			2024-2030	
5. Realizacja Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy. Opracowanie nowego Programu			2020-2030	
6. Realizacja rocznych Programów współpracy Powiatu Rawickiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie			2020-2030	

7. Aplikowanie i realizacja projektów, dofinansowywanych z środków unijnych	2020-2030
---	-----------

Wizja Powiatu w przypadku Strategii rozwiązywania problemów społecznych określa pożądaną przez mieszkańców obraz (wizerunek Powiatu) w sferze społecznej w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” Powiatu, pokazującym, jak powinien on docelowo wyglądać, jakie funkcje ma spełniać w omawianej dziedzinie.

Wypracowana wizja Powiatu Rawickiego w sferze społecznej brzmi następująco: Powiat Rawicki to teren, wyróżniający się wysokim poziomem życia mieszkańców. Tutaj każda osoba, potrzebująca wsparcia, uzyska niezbędną pomoc.

Misją Powiatu Rawickiego w sferze rozwiązywania problemów społecznych jest wspieranie rodzin i dzieci będących w trudnej sytuacji życiowej, rozwijanie pieczy zastępczej i udzielanie pomocy jej wychowankom, stwarzanie mieszkańcom możliwości rozwoju oraz aktywizowanie i integrowanie grup zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym przy wykorzystaniu dostępnych zasobów oraz w oparciu o partnerstwo lokalne.

Wypełnienie misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych:

Cel strategiczny 1. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania i rozwoju systemu pieczy zastępczej.

Projekt 1.1. Ochrona i wsparcie dla dzieci w postaci stabilnego, rodzinnego środowiska wychowawczego.

Projekt 1.2. Wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Projekt 1.3. Organizowanie kompleksowego systemu pieczy zastępczej (poprzez pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do rodzinnych form pieczy zastępczej).

Projekt 1.4. Wspieranie i organizowanie pomocy w usamodzielnianiu się pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz wychowanków, opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków życiowych osób z niepełnosprawnościami.

Projekt 2.1. Wspieranie udziału osób niepełnosprawnych w życiu lokalnej społeczności.

Projekt 2.2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Projekt 2.3. Poprawa standardu usług, świadczonych w Domach Pomocy Społecznej.

Cel strategiczny 3. Poprawa warunków życia seniorów.

Projekt 3.1. Aktywizowanie seniorów oraz tworzenie warunków do ich społecznej aktywności.

Cel strategiczny 4. Wsparcie osób znajdujących się w sytuacji kryzysu.

Projekt 4.1. Rozwój systemu poradnictwa dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Projekt 4.2. Rozwój działalności Interwencji Kryzysowej.

Projekt 4.3. Pomoc w integracji cudzoziemców.

Cel strategiczny 5. Realizacja przez PCPR pozostałych zadań ustawowych.

Projekt 5.1. Rozwój poradnictwa specjalistycznego.

Projekt 5.2. Współpraca z innymi podmiotami, zajmującymi się problematyką społeczną na terenie Powiatu.

Projekt 5.3. Zwiększenie potencjału kadr pomocy społecznej na terenie Powiatu.

Projekt 5.4. Zwiększenie świadomości wśród mieszkańców Powiatu na temat działalności PCPR w zakresie poszczególnych zakresów pomocy oraz grup docelowych.

Projekt 5.5. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje również projekt dot. „Wsparcia deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie leszczyńskim” finansowany ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021 – 2027” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej. Celem projektu jest zwiększenie dostępności i poszerzenie zakresu usług wspierających dla 566 osób tj. dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej oraz wsparcie 9 powiatowych systemów pieczy zastępczej i ich 90 pracowników realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w okresie od 1.10.2023 r. do 30.06.2029 r.

Grupa docelowa:

- dzieci i młodzież, przebywające w różnych formach pieczy zastępczej, ich rodziny biologiczne, rodziny zastępcze oraz ich otoczenie,
- usamodzielniający się i usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej,
- podmioty i osoby realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zadania realizowane w projekcie to:

- diagnozy pogłębione, w oparciu, o które prowadzone będą działania wspomagające rozwój (np. fizjoterapia, psychoterapia, pomoc logopedy) kompensujące opóźnienia edukacyjne, społeczne,
- działania przygotowujące do usamodzielnienia m.in. warsztaty umiejętności, treningi samodzielności, grupy wsparcia itp.,
- działania wspierające w procesie usamodzielnienia, w tym: mieszkania ze wsparciem, wsparcie w pozyskaniu zatrudnienia, itp.,
- usługi dla osób pełniących funkcje rodziny zastępczej oraz dla rodzinnych domów dziecka; ponadto dla opiekunów osoby usamodzielnianej, rodzin biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz ich otoczenia,
- wsparcie dla kadry instytucji regionalnego systemu wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym przede wszystkim pracowników jednostek realizujących zadania.

Partner wiodący: Województwo Wielkopolskie/Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu. Partnerzy:

- Powiat Gostyński/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu
- Powiat Grodziski/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.
- Powiat Kościański/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie
- Powiat Leszczyński/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie
- Powiat Międzychodzki/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie
- Powiat Nowotomyski/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysku
- Powiat Rawicki/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawiczu
- Powiat Wolsztyński/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wolsztynie
- Miasto Leszno/ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lesznie

W roku 2023 Powiat Rawicki przystąpił do realizacji zadania w ramach programu „SAMODZIELNOŚĆ - AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ” Mieszkanie dla absolwenta oraz Dostępne mieszkanie. Jego realizację przewiduje się do końca 2026 r. Jego celem jest wzrost niezależności osób z niepełnosprawnością oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta, a także poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Na realizację zadania Powiat Rawicki otrzymał środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na:

- a) mieszkanie dla absolwenta w wysokości 84 069,05 zł
- b) dostępne Mieszkanie w wysokości 65 387,03 zł.

Powiat Rawicki realizuje również zadanie publiczne w ramach programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego” - edycja 2024 finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego. Jego celem jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Adresatami programu są osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie:

- o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną
- o znacznym stopniu niepełnosprawności
- o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną

Czas realizacji zadania: od marca do grudnia 2024 r.

W ramach realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze F (pomoc na utworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej) Powiat Rawicki w 2024 r. otrzymał wsparcie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację projektu pn. „Remont WTZ”.

Wysokość dofinansowania: 135 300 zł

Całkowita wartość zadania: 168 300 zł

Projekt realizuje: Stowarzyszenie Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miejskiej Górcie na rzecz Warsztatów Terapii Zajęciowej im. O. Euzebiusza Huchrackiego w Miejskiej Górcie, ul. Szkolna 1, 63-910 Miejska Górka. Zakres rzeczowy projektu obejmuje m.in. remont elewacji z wymianą stolarki, remont klatki schodowej, łazienki wraz z pomieszczeniem socjalnym, osuszanie ścian. Zakończenie projektu przewidziano do 31 maja 2025 r.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.2.

Nazwa programu	Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Powiększenie oferty usług świadczonych przez Szpital Powiatowy w Rawiczu		Numer projektu	5.2.
Cel realizacji projektu	Zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie rozwijających się lub nowych form usług medycznych			
Jednostka koordynująca	Szpital Powiatowy w Rawiczu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Starostwo Powiatowe	
Beneficjenci	Mieszkańcy Powiatu Rawickiego i powiatów ościennych			
Zadania			Czas realizacji	
1. Poprawa w zakresie dostępu do kadry lekarskiej i pielęgniarskiej w zakresie realizowanych kontraktów zawartych z WOW NFZ			2020-2030	
2. Uruchomienie kolejnych poradni w zależności od potrzeb i możliwości systemowych			2020-2030	

Dużym problemem dla szpitala jest niedobór kadry lekarskiej. Z racji poziomu średniego wieku lekarzy w rawickim szpitalu i zauważalnego w Polsce braku młodych kadr, potrzebni są lekarze specjaliści we wszystkich specjalizacjach, w ramach których placówka świadczy usługi zdrowotne. Szansą na pozyskanie nowych pracowników stało się uruchomienie trasy szybkiego ruchu do Wrocławia oraz kończąca się modernizacja linii kolejowej, co zwiększyło atrakcyjność pracy w Rawiczu. Obecnie kadra lekarska, która zabezpiecza udzielanie świadczeń zdrowotnych w Szpitalu, zamieszkuje poza powiatem rawickim i w większości dojeżdża z regionu dolnośląskiego. Zachętą do zatrudnienia w szpitalu jest uruchomienie programu stypendialnego dla studentów Wydziałów Lekarskich Uniwersytetów Medycznych. Na dzień dzisiejszy w Szpitalu jest dwóch stypendystów.

Dużym wyzwaniem dla władz szpitala i powiatu jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie nowych lub rozwijających się form usług medycznych.

Zarówno zmiany struktury wiekowej społeczeństwa powiatu, jak i rosnąca świadomość społeczna powodują, że coraz większe znaczenie będą miały usługi medyczne, kierowane do osób starszych. Dużego znaczenia nabiera także rehabilitacja – w coraz większej mierze powinna mieć ona charakter opieki poszpitalnej. Już w 2016 roku utworzono w ramach

szpitala nowoczesne Centrum Rehabilitacyjne. Uruchomiono Poradnię chorób wewnętrznych oraz Poradnię Dziecięcą. Szpital będzie poszerzał zakres usług zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności, pod warunkiem ich zakontraktowania przez NFZ.

Kolejną, bardzo ważną kwestią, jest dalsze rozwijanie i rozszerzanie kontraktu z NFZ na terenie powiatu w zakresie opieki długoterminowej skierowanej głównie do osób starszych, a realizowanych w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym. Szpital cały czas realizuje kontrakt z NFZ w zakresie opieki długoterminowej, jak i świadczenia w pielęgniarskiej opiece długoterminowej domowej.

Wizja, dotycząca przyszłego oblicza Szpitala jest taka, że ma on być sprawnie działającą jednostką, zaspokajającą podstawowe potrzeby mieszkańców w zakresie leczenia.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.3.

Nazwa programu	Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Profilaktyka zdrowotna		Numer projektu	5.3.
Cel realizacji projektu	Promocja zdrowego stylu życia, zapobieganie problemom zdrowotnym			
Jednostka koordynująca	Szpital Powiatowy w Rawiczu Starostwo Powiatowe	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Organizacje pozarządowe, szkoły, gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozwój szeroko pojętej profilaktyki zdrowotnej w ramach rehabilitacji poprzez rozszerzenie zakresu świadczeń realizowanych w Centrum Rehabilitacji			2020-2030	
2. Promowanie oddziałów szpitalnych i zakresu udzielanych świadczeń medycznych poprzez dobór odpowiednich działań profilaktycznych			2020-2030	
3. Badania i akcje profilaktyczne dla dorosłych			2020-2030	
4. Akcje prozdrowotne dla młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> • działania propagujące zdrowy styl życia • działania mające na celu zwalczania otyłości i promujące zdrowe odżywianie 			2020-2030	
5. Przeciwdziałanie uzależnieniom - działania skierowane dla uczniów, nauczycieli i pedagogów szkolnych na temat przeciwdziałania uzależnieniom			2020-2030	
6. Krzewienie idei honorowego krwiodawstwa			2020-2030	

W myśl hasła „Lepiej zapobiegać niż leczyć” w ramach niniejszego projektu zaproponowano kilka działań, związanych z dążeniem do zapewnienia jak największego poziomu zdrowotności lokalnej społeczności. Będą one skierowane zarówno do młodzieży, jak i osób dorosłych. Bardzo ważne jest nie dublowanie się (lecz uzupełnianie się) wymienionych wyżej przedsięwzięć z akcjami, prowadzonymi przez inne jednostki, przede wszystkim gminy.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.4.

Nazwa programu	Pomoc społeczna, zdrowie i bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Zwiększenie stanu bezpieczeństwa na terenie Powiatu		Numer projektu	5.4.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie jak największego poczucia bezpieczeństwa publicznego przez mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe w Rawiczu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Służby porządkowe, jednostki i służby powiatowe, gminy, szkoły, organizacje pozarządowe	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie demoralizacji i przestępczości nieletnich			2020-2030	
2. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii			2020-2030	
3. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie przeciwdziałania przestępczości przeciwko mieniu i życiu			2020-2030	
4. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym			2020-2030	
5. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie ochrony przed pożarami i miejscowymi zagrożeniami			2020-2030	
6. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie zabezpieczenia infrastruktury powiatu			2020-2030	
7. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie zapobiegania skażeniom i epidemiom			2020-2030	
8. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom pochodzenia zwierzęcego			2020-2030	
9. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy			2020-2030	

10. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2020-2030
11. Działania profilaktyczne i zapobiegawcze w zakresie bezpieczeństwa w sieci internetowej	2020-2030
12. Przygotowanie Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszypczosci oraz Ochrony Bezpieczestwa Obywateli i Porzadku Publicznego na kolejne lata	2025-2029

Komisja Bezpieczestwa i Porzadku Powiatu Rawickiego opracowala Powiatowy Program Zapobiegania Przeszypczosci oraz Porzadku Publicznego i Bezpieczestwa Obywateli i na lata 2025-2029.

Znalazlo sie w nim kilkadziesiat zadani, ktorzych realizacja przez rozne podmioty powinna przyczynic sie do osiagniecia wyznaczonego celu, ktorzy jest wzrost realnego poczucia bezpieczestwa mieszkancow powiatu. Aby tego dokonac, konieczna bedzie realizacja 16 wyznaczonych celow posrednich.

Zadania zostaly przyporzadkowane do 11 dziedzin, o ktorzych mowa w powyzszej tabeli. Dla kazdego zadania okreslono:

- wykonawce
- podmioty wspolpracujace
- termin realizacji.

Ze wzgledu na duzy zakres zadani, okreslonych w Programie oraz ich dlugofalowosc, Program jest traktowany jako przedsiwzięcie ciagle, rozlozone na kolejne lata.

Program ten stanowi punkt wyjscia dla szczegolowych programow instytucji, dzialajacych na rzecz powiatu i dla poprawy spolecznego poczucia bezpieczestwa.

Program 6. Sprawna organizacja i zarządzanie Powiatem

Na terenie Powiatu działa duża liczba organizacji pozarządowych. Z wieloma z nich starostwo i jego jednostki mają dobrą współpracę – szczególnie z tymi, które funkcjonują w sferze pomocy społecznej i sportu. Powiat, na miarę swoich możliwości finansowych, wspiera te organizacje i współorganizuje z nimi imprezy.

Corocznie prowadzona jest analiza efektywności i skuteczności dotychczasowej współpracy z organizacjami III sektora oraz określenie kierunków i metod dalszych działań w tej sferze.

Wyniki badania ankietowego wskazują, że mieszkańcy przeciętnie oceniają pracę starostwa. Z pewnością wskazane jest przeprowadzenie dokładniejszego badania w celu poznania przyczyn tego stanu rzeczy i wypracowania programu poprawy.

Zwiększenie jakości obsługi klientów powinna przynieść modernizacja budynku urzędu, o czym była mowa w projekcie nr 2.5. Trudno w tej chwili powiedzieć, czy podobny, pozytywny skutek przyniesie coraz większe stosowanie usług elektronicznych, wynikające z przepisów prawa oraz uwarunkowane ograniczeniami w kontaktach osobistych, wywołane pandemią.

Jeżeli chodzi o współpracę z gminami, to jest ona w większości przypadków zadowolająca, co nie znaczy, że nie może ona zostać zintensyfikowana.

Powyższe trzy zagadnienia stały się przedmiotem projektów w ramach niniejszego programu.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.1.

Nazwa programu	Sprawna organizacja i zarządzanie powiatem		Numer programu	6
Nazwa projektu	Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego		Numer projektu	6.1.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie efektywności współpracy i wspierania organizacji pozarządowych, działających na terenie Powiatu			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe w Rawiczu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Organizacje pozarządowe	
Beneficjenci	Organizacje pozarządowe, mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Coroczna analiza dotychczasowej polityki dofinansowania działań organizacji pozarządowych z punktu widzenia jej efektywności i skuteczności (na podstawie sprawozdania z Programu współpracy za poprzedni rok)			2020-2030	
2. Rozwój procedur i zakresu konsultacji społecznych działań podejmowanych przez samorząd, promocja dialogu społecznego (realizacja działań z Programu współpracy)			2020-2030	
3. Wzmocnienie wsparcia merytorycznego, technicznego i organizacyjnego dla organizacji pozarządowych (realizacja działań z Programu współpracy)			2020-2030	
4. Aktywna działalność Powiatowej Rady Pożytku Publicznego w Rawiczu			2020-2030	

Jednym z filarów społeczeństwa obywatelskiego jest silny III sektor, czyli organizacje pozarządowe. Współpraca powiatu z nimi bazuje na corocznym programie współpracy, którego przygotowanie, uchwalenie i realizacja są wymogami ustawowymi.

Corocznie, na podstawie sprawozdań z realizacji Programu, przeprowadzana jest analiza dotychczasowej polityki dofinansowania organizacji pozarządowych, aby odpowiedzieć na pytanie, czy jest ona efektywna i skuteczna.

Pomoc finansowa jest najważniejszą, ale z pewnością nie jedyną możliwą formą wsparcia dla organizacji pozarządowych. Oczywiście, bardzo wskazane jest zwiększenie puli środków finansowych przeznaczonych na konkursy dla tych jednostek, ale trzeba zdawać sobie sprawę z tego, że możliwości powiatu są pod tym względem ograniczone.

Jeżeli chodzi o inne sposoby współpracy, to zaproponowano tutaj w pierwszej kolejności zwiększenie liczby wspólnych konsultacji i spotkań oraz wzmocnienie wsparcia merytorycznego, technicznego i organizacyjnego dla podmiotów pozarządowych.

Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego jest organem konsultacyjnym i opiniodawczym, utworzonym przez Zarząd Powiatu Rawickiego na wniosek organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Rada zajmuje się m.in. opiniowaniem projektów strategii rozwoju powiatu, projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, wyrażaniem opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.2.

Nazwa programu	Sprawna organizacja i zarządzanie powiatem		Numer programu	6
Nazwa projektu	Usprawnienie działalności administracji powiatowej		Numer projektu	6.2.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie większej efektywności i jakości pracy, w tym obsługi klientów			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe w Rawiczu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki powiatowe	
Beneficjenci	Pracownicy i klienci			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zmodernizowanie sieci informatycznej w Starostwie Powiatowym w Rawiczu			2020-2030	
2. Doposażenie w sprzęt informatyczny starostwo i innych jednostek organizacyjne powiatu			2020-2030	
3. Cyfryzacja i modernizacja bazy danych ewidencji gruntów i budynków oraz zakładania bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu i bazy danych obiektów topograficznych			2020-2030	
4. Zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do zasobów geodezyjnych			2020-2030	

Zadania dot. zmodernizowania sieci informatycznej w Starostwie Powiatowym w Rawiczu, jak również doposażenia w sprzęt informatyczny starostwo i innych jednostek organizacyjne Powiatu są realizowane na bieżąco. Przystarzałe lub uszkodzone urządzenia są wymieniane, w razie potrzeby powstają nowe stanowiska komputerowe, a oprogramowanie jest aktualizowane (szczególnie antywirusowe).

Niewątpliwie jednym z największych wyzwań w kolejnych latach będzie dalsza cyfryzacja i modernizacja bazy danych ewidencji gruntów i budynków oraz zakładania bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu i bazy danych obiektów topograficznych, zapewnienie powszechnego do niej dostępu oraz budowa Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu. Jest to proces trudny, ale z pewnością nieunikniony, w coraz większym stopniu będący wymogiem ustawowym.

W związku ze zrealizowaniem zadania dotyczącego digitalizacji zasobów dokumentów geodezyjnych oraz zadania związanego z budową Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu zasadnym było ich usunięcie z zaktualizowanego dokumentu.

Pozostałe zdania zostały bez zmian. Z uwagi na architekturę systemu do zarządzania zgłoszeniami prac geodezyjnych, ewidencją gruntów, mapą numeryczną, archiwizacją zdigitalizowanych materiałów zasobu, rozbudową portalu o kolejne e-usługi, niezbędne było zmodernizowanie sieci informatycznej. W ramach otrzymanego dofinansowania w roku 2017 zakupiono dodatkowy serwer oraz zasilacz. Planowany jest zakup dodatkowego oprogramowania w ramach rozszerzenia funkcjonalności systemu GEO-INFO do generowania na portalu mapy rastrowej, do archiwizacji materiałów zasobu oraz wymiana komputerów dostosowanych do parametrów szybkiej obsługi systemu. Obecnie brak jest środków finansowych na wykonanie zadania.

Cyfryzacja i modernizacja bazy danych ewidencji gruntów i budynków została zakończona w lipcu 2018 roku. Zadanie obejmowało częściową modernizację, tj. założenie ewidencji budynków i lokali dla całego powiatu rawickiego. Do dnia dzisiejszego wykonana została pełna modernizacja, tj. założenie ewidencji gruntów, budynków i lokali dla wszystkich obrębów miejskich (5) oraz 10 obrębów wiejskich. Kolejne modernizacje (76 obrębów) planowane są po zakończeniu zadania, dotyczącego założenia mapy numerycznej na całym powiecie. Założenie mapy numerycznej (warstwy: bazy geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu i bazy danych obiektów topograficznych w skali 1:500) odbywa się systematycznie każdego roku, w zakresie zależnym od pozyskanych środków tj. dofinansowania od wojewody oraz starosty. W grudniu 2023 r. utworzono bazy danych BDOT500 i GESUT (przekształcenie map sytuacyjno-wysokościowych z postaci analogowej do postaci cyfrowej) dla całego powiatu rawickiego. Zostały również zakończone prace związane z modernizacją ewidencji gruntów i budynków obszarów wiejskich powiatu rawickiego (w zakresie uzupełnienia bazy danych EGİB o dane dotyczące budynków i lokali). W latach 2025-2030 planowane są prace związane z modernizacją ewidencji gruntów i budynków dla obszarów wiejskich. Od 2018 roku działają e-usługi zapewniające obsługę osób fizycznych, projektantów, rzeczoznawców oraz komorników drogą internetową. Wcześniej funkcjonujący system i.KERG umożliwiający zgłaszanie prac geodezyjnych oraz pozyskiwanie dokumentów drogą elektroniczną przez firmy geodezyjne został wyposażony w narzędzia pozwalające na weryfikację operatów geodezyjnych oraz podłączanie operatów cyfrowych. Dodatkowo gminy i inne jednostki mające podpisaną umowę o dostępie do systemu EGİB (aplikacja i.EGİB), mogą korzystać z danych podmiotowych jak i przedmiotowych poprzez miejscowy geoportal. Z powyższego geoportalu mają możliwość korzystania osoby fizyczne w zakresie danych przedmiotowych (mapa numeryczna). W 2019 r. zawarto porozumienia z Głównym Geodetą Kraju w zakresie przekazywania danych ewidencji gruntów i budynków oraz geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu do prezentacji na geoportalu infrastruktury przestrzennej. Wydawane dane

zasilają krajowy geoportal, gdzie zapewniają powszechny i otwarty dostęp do zasobu geodezyjnego w postaci cyfrowej. Do końca roku wdrożone zostaną usługi takie jak: WMS, WFS jako dodatkowe oprogramowanie do udostępniania danych z powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.3.

Nazwa programu	Sprawna organizacja i zarządzanie powiatem		Numer programu	6
Nazwa projektu	Integracyjna, inspiracyjna i koordynująca rola Powiatu w ramach współpracy z samorządami gminnymi		Numer projektu	6.3.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie efektywności działania administracji samorządowej			
Jednostka koordynująca	Starostwo Powiatowe w Rawiczu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Samorządy gminne i ich jednostki organizacyjne	
Beneficjenci	Mieszkańcy powiatu			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozwój współpracy z gminami (wspólne projekty, w tym aplikowane do funduszy UE), w pierwszej kolejności w sferach: <ul style="list-style-type: none"> a) rozwoju gospodarczego b) kultury c) turystyki d) promocji e) wspierania organizacji pozarządowych f) ochrony środowiska g) budowy ścieżek pieszo-rowerowych 			2020-2030	

Przedmiotem niniejszego projektu jest rozwój współpracy z gminami, przede wszystkim w sferze rozwoju gospodarczego, kultury, turystyki, promocji i wspierania organizacji pozarządowych. Tylko w ten sposób będzie możliwy spójny, systematyczny i wszechstronny rozwój całego terenu powiatu oraz możliwość pozyskiwania coraz większych środków zewnętrznych na wdrażanie coraz bardziej preferowanych w kraju i całej Unii Europejskiej projektów partnerskich, jednoczących samorządy różnych szczebli oraz podmioty społeczne i gospodarcze, działające na ich obszarze.

6. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU POWIATU ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM

6.1. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) została przyjęta przez Radę Ministrów 17 września 2019 roku. Jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki.

Celem głównym polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

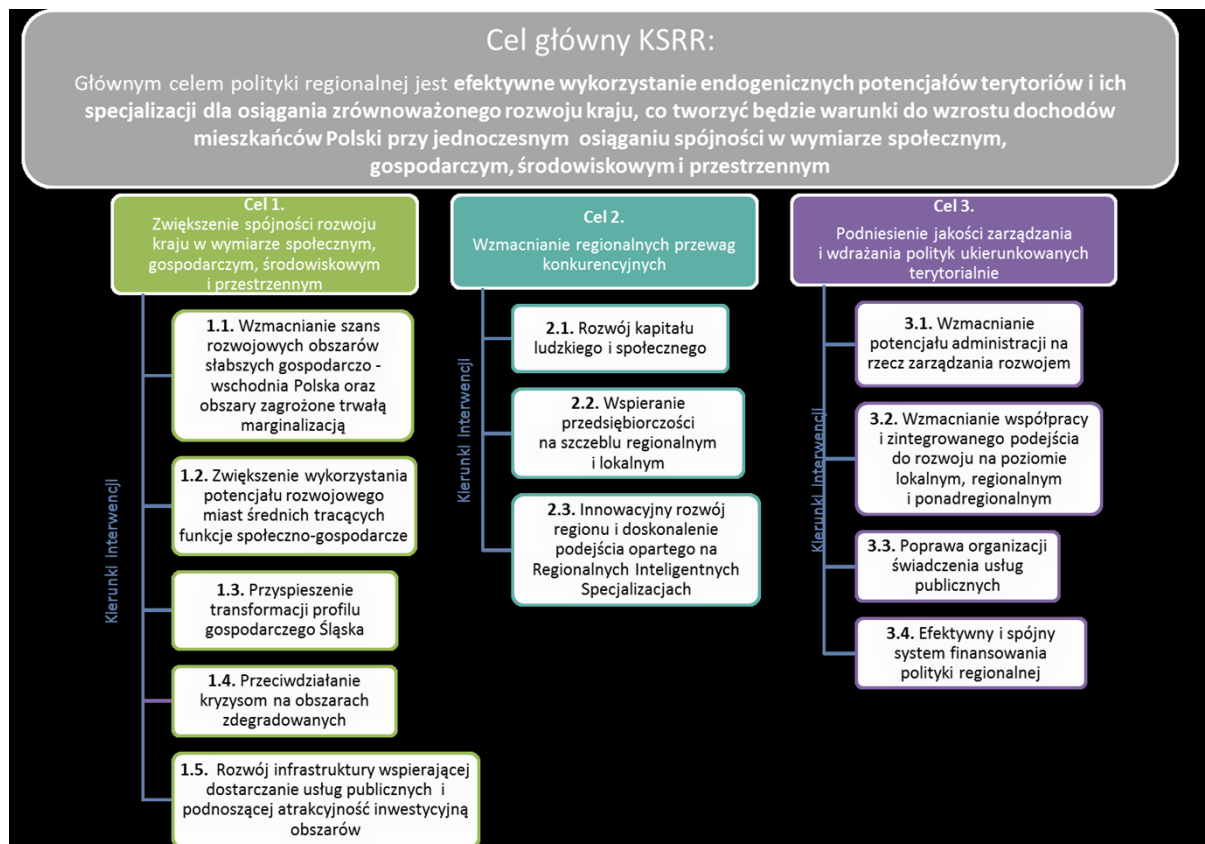
Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 realizowany będzie w oparciu o uzupełniające się trzy cele szczegółowe. Rolą KSRR jest powiązanie i koordynacja działań realizujących cele o charakterze horyzontalnym, jakimi jest wzmocnienie konkurencyjności wszystkich regionów, miast i obszarów wiejskich (cele 2 i 3) z celem 1 zapewniającym większą spójność rozwoju kraju, poprzez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo.

Trzy cele szczegółowe to:

- 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym**
- 2. Wzmocnienie regionalnych przewag konkurencyjnych**
- 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.**

W ramach każdego z celów zidentyfikowano kilka kierunków interwencji, co wskazano na poniższym schemacie:

Rysunek 2. Cele krajowej polityki regionalnej

Źródło: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Warszawa, wrzesień 2019 r.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego projekty są w pełni zgodne z celami, przyjętymi w KSRR. Dokładne przyporządkowanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego z celami szczegółowymi Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

Kierunki interwencji w KSRR	Wyszczególnienie	Projekty strategiczne Powiatu Rawickiego
1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura transportowa • Infrastruktura komunalna • Infrastruktura społeczna • Infrastruktura łączności elektronicznej 	1.1., 1.2., 1.3. 2.1., 2.2., 2.3., 2.4. 3.4.

2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie wyższe i zawodowe • Kształcenie ustawiczne • Zwiększanie zasobów rynku pracy i rozwój kapitału społecznego 	3.1., 3.2. 4.1., 4.2., 4.3., 4.4. 5.1., 5.2, 5.3., 5.4. 6.1.
2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	<ul style="list-style-type: none"> • Usługi Instytucji Otoczenia Biznesu dla MŚP • Wsparcie dla biznesu • Wsparcie dla lokalizacji inwestycji zewnętrznych 	3.2., 3.3.
3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem		6.2., 6.3.
3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych		2.4. 4.2., 4.3., 4.4. 5.1., 5.2, 5.3. 6.2., 6.3.

6.2. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego ze Strategią Wielkopolska 2030

Zgodnie z zasadami tworzenia dokumentów określających kierunki strategicznego rozwoju poszczególnych województw, powiatów i gmin, poniżej uwzględniono i wskazano w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Wągrowiec projekty zbieżne ze strategicznymi planami rozwoju województwa.

Nowa strategia regionalna pod nazwą „**Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku**“ (w skrócie „**Strategia Wielkopolska 2030**“) została przyjęta 27 stycznia 2020 roku.

W ramach dokumentu Strategii wizja województwa wielkopolskiego brzmi następująco:

Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.

Szeroka analiza uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, potrzeb społecznych oraz wytyczona misja województwa pozwoliła na wyznaczenie czterech celów strategicznych:

1. **Wzrost gospodarczy wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców**
2. **Rozwój społeczny wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu**
3. **Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski**
4. **Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.**

Każdemu z celów strategicznych jest podporządkowanych od dwóch do trzech celów operacyjnych. Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego projekty są w pełni zgodne z celami strategicznymi i operacyjnymi, przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Dokładne przyporządkowanie przedstawia tabela.

Tabela 5. Zgodność projektów strategicznych Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego z celami strategicznymi Województwa Wielkopolskiego

Cele operacyjne	Kluczowe kierunki interwencji	Projekty strategiczne Powiatu Rawickiego
1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój inicjatyw opartych o współpracę nauki i biznesu • Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu, profesjonalizacja usług IOB • Reindustrializacja regionalnej gospodarki • Rozwój sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego • Zwiększanie innowacyjności i umiędzynarodowienia MŚP 	3.2., 3.3.
1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku pracy • Wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym • Nowoczesna infrastruktura dla edukacji, w tym TIK 	2.1. 3.1., 3.2. 4.1.
2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie potencjału demograficznego i funkcji rodziny • Rozwój srebrnej gospodarki • Wzrost atrakcyjności osiedleńczej regionu 	2.2., 2.3. 5.1., 5.2., 5.3.

	<ul style="list-style-type: none"> Promocja zdrowego stylu życia, rozwój opieki i infrastruktury zdrowotnej 	
2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej Wyrównywanie szans edukacyjnych Rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej 	2.1., 2.3. 3.1., 3.2. 4.1. 5.1.
2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, innowacyjnych, w tym rozwój innowacji społecznych Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury Rozwój przemysłu czasu wolnego 	4.2., 4.3., 4.4. 4.2., 4.3., 4.4. 5.4. 6.1.
3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój transportu drogowego i ekomobilności Rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego, w tym kolejowego Rozwój regionalnego Portu Lotniczego Poznań-Ławica Rozwój działalności logistycznej Zagospodarowanie dróg wodnych dla celów turystycznych 	1.1., 1.2., 1.3.
3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości Poprawa jakości powietrza Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego 	3.4.
3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru 	3.4.

	<ul style="list-style-type: none"> • Optymalizacja gospodarowania energią • Zapewnienie stabilnych dostaw paliw i energii	
4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach • Wzrost kompetencji kadr instytucji publicznych • Rozwój współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej	2.4. 6.1., 6.2., 6.3.

7. WDRAŻANIE STRATEGII

Cykl zarządzania strategicznego samorządem obejmuje kilka spójnych, logicznie po sobie następujących etapów. Zakończenie prac nad dokumentem Strategii (poprzez jej uchwalenie przez Radę Powiatu) to dopiero początek wieloletniego procesu. Jego kolejne części to:

- wdrażanie działań w ramach poszczególnych projektów strategicznych
- monitorowanie wdrażania Strategii
- ewaluacja (ocena) skutków realizacji działań
- ewentualne korekty planu i jego aktualizacja.

Ponadto, na każdym etapie bardzo istotne jest informowanie społeczności lokalnej o postępach w realizacji zapisów dokumentu oraz udział w jego aktualizacji.

7.1. Sposoby wdrażania Strategii. Monitoring realizacji zadań

Zaproponowane w niniejszym dokumencie projekty powinny być sukcesywnie realizowane. W przeciwnym wypadku wysiłek wielu osób, które przyczyniły się najpierw do opracowania szczegółowej diagnozy stanu powiatu, a następnie Strategii jego rozwoju na następne lata, pójdzie na marne. Niestety, często zdarza się, że strategia po uchwaleniu staje się martwym dokumentem, do którego nigdy więcej już się nie sięga.

Strategia powinna być dokumentem żywym – powinna być podstawowym planem działania, wyznaczającym kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego i wskazującym sposoby ich osiągnięcia. Aby zaakceptowane przez Radę Powiatu zapisy Strategii były realizowane, potrzebny jest organ, który będzie odpowiedzialny za rozdzielanie zadań, śledzenie postępów w ich wdrażaniu, okresową ocenę, nanoszenie korekt i uzupełnień oraz wprowadzanie do dokumentu nowych propozycji.

Monitoring to proces regularnego zbierania i analizowania informacji, dotyczących wdrażania Strategii, prowadzony w trakcie jej realizacji. **Ma on odpowiedzieć na pytanie, czy coś, co zostało zaplanowane, faktycznie zostało zrobione.** Monitoring jest rodzajem alarmu, który informuje, gdy wdrażanie przebiega niezgodnie z planem. Dzięki niemu można:

- podjąć działania zaradcze
- skorygować plany
- zminimalizować skutki nieprzewidzianych zdarzeń.

Proces monitorowania powinien objąć następujące etapy:

- zdobycie wiedzy na temat tego, co w danym momencie powinno zostać już osiągnięte
- sprawdzenie, co faktycznie już zrobiono

- porównanie obydwu informacji i przygotowanie wniosków, czy możliwa jest terminowa realizacja planów
- w zależności od osiągniętych wyników – przygotowanie propozycji korekt
- dokonanie zmian w planach.

Planując system monitoringu należy pamiętać, że plany to tylko prognozy i nie gwarantują one pełnego wykonania. Trzeba zdawać sobie sprawę, że mogą się zdarzyć odchylenia i określić, jaka skala tych odchyleń będzie akceptowalna.

W przypadku Powiatu Rawickiego już w 2016 roku (dokładnie 22 czerwca) Zarządzeniem Starosty Rawickiego powołano **Komisję do spraw monitorowania Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego**. W jej skład wchodzi pracownicy Starostwa Powiatowego w Rawiczu oraz jednostek organizacyjnych Powiatu (Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowego Zarządu Dróg oraz Szpitala Powiatowego).

Corocznie w Wydziale Oświaty, Promocji i Rozwoju sporządzane jest bardzo szczegółowe **Sprawozdanie z realizacji strategii za poprzedni rok**, które przedkłada się do zatwierdzenia najpierw Zarządowi, a następnie Radzie Powiatu. Zawarte są w nim informacje o zadaniach ukończonych, zadaniach będących w trakcie wykonywania oraz zadaniach nie rozpoczętych wraz z wyjaśnieniem przyczyn ewentualnych opóźnień.

Zadaniem Komisji do spraw monitorowania Strategii jest więc wyciągnięcie wniosków z informacji, zawartych w Sprawozdaniu i przedkładanie ewentualnych propozycji wniesienia zmian w dokumencie Strategii, polegających na przykład na usuwaniu, czy też dodawaniu określonych zapisów.

Po to, aby dokument Strategii pełnił faktyczną rolę podstawowego narzędzia zarządzania powiatem, powinien on być zaopatrzony w mierniki, za pomocą których będzie można śledzić, czy realizowane zadania faktycznie przyczyniają się do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju, zapisanego w wizji powiatu.

Dla Powiatu Rawickiego już w 2015 roku sporządzono **indywidualny zestaw mierników statystycznych, będących odzwierciedleniem zmian poziomu życia na jego terenie**. Wskaźniki te są corocznie zbierane i zapisywane w Sprawozdaniu z realizacji Strategii. Są to następujące syntetyczne wskaźniki:

- 1) Liczba mieszkańców powiatu / saldo migracji
- 2) Poziom dochodów powiatu na 1 mieszkańca
- 3) Udział wydatków majątkowych w łącznych wydatkach budżetu Powiatu
- 4) Długość utwardzonych dróg powiatowych

- 5) Liczba środowisk, korzystających z pomocy społecznej
- 6) Liczba przestępstw
- 7) Liczba wykroczeń
- 8) Liczba podmiotów gospodarczych (REGON) na 1.000 mieszkańców
- 9) Liczba bezrobotnych mieszkańców Powiatu
- 10) Odsetek długotrwale bezrobotnych
- 11) Wyniki matur uczniów szkół powiatowych
- 12) Wyniki egzaminów zawodowych uczniów szkół powiatowych.

Oceniając w kolejnych latach skutki realizacji Strategii należy wziąć pod uwagę to, że:

- Wartości wskaźników 1, 2, 3, 4, 8 powinny się sukcesywnie zwiększać.
- Wartości wskaźników 5, 6, 7, 9 i 10 powinny się sukcesywnie zmniejszać.
- Jeżeli chodzi o wskaźniki 11 i 12, to nie powinny one być gorsze niż średnia dla województwa wielkopolskiego.

Porównanie zmian poziomu mierników za lata 2014 i 2019 zaprezentowano i omówiono w podrozdziale 2.2.

W kolejnych latach zasadne jest kontynuowanie zbierania danych oraz coroczne dokonywanie ich analizy i interpretacji.

7.2. Ocena skutków realizacji Strategii (ewaluacja)

Ocena (ewaluacja) to spojrzenie na realizację Strategii z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. **Ma ona odpowiedzieć na pytanie, czy coś zostało zrobione dobrze.**

Ocena powinna być prowadzona przez cały okres wdrażania Strategii. Konsekwencjami negatywnej oceny w trakcie realizacji Strategii może być:

- zakończenie danego działania wcześniej
- zmiana celów
- zmiana sposobów realizacji.

Z kolei ocena końcowa nie wpływa na strategię w trakcie jej realizacji, ale może skutkować nowymi projektami w nowej Strategii. Służy ona zbieraniu doświadczeń i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

W trakcie dokonywania oceny należy odpowiedzieć na poniższe pytania:

1. Czy poszczególne zadania zostały wdrożone na czas, w ramach założonego budżetu i czy zostały osiągnięte zaplanowane efekty? Jeżeli nie, to:
  - Dlaczego tak się stało?
  - Co możemy zrobić w przyszłości, aby uniknąć błędów?

2. Czy osiągnęliśmy zaplanowane rezultaty (efekty)? Czy beneficjenci są zadowoleni? Jeżeli nie, to:
  - Dlaczego tak się stało?
  - Co możemy zrobić, aby zapewnić lepszą realizację w przyszłości?
  - Co możemy zrobić, aby zwiększyć skuteczność naszych działańJeżeli tak, to czy mogliśmy to zrobić bardziej efektywnie (niższy koszt przy takim samym efekcie)?

3. Czy realizacja Strategii przyczyniła się do osiągnięcia naszych celów strategicznych? Czy osiągnięte rezultaty i ich wpływ na cele strategiczne mają długoterminowy charakter? Jeżeli nie, to:
  - Dlaczego tak się stało?
  - Co możemy zrobić, aby osiągnąć bardziej długoterminowy charakter wyników i lepszą ocenę ich wpływu?
  - Co możemy zrobić, aby zwiększyć długoterminowy charakter osiągniętych rezultatów?

Za ewaluację skutków wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego odpowiada Komisja do spraw monitorowania Strategii, przekazując raport Zarządowi Powiatu.

7.3. Ewentualne korekty planu i jego aktualizacja

Zapisane w Strategii zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – co jakiś czas powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane, bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równocześnie do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź zgłaszanych potrzeb.

Przesłankami okresowej aktualizacji dokumentu Strategii mogą być:

1. Czas – obowiązująca strategia została opracowana co najmniej kilka lat temu i od tej pory nie była aktualizowana.
2. Nastąpiły istotne zmiany wewnątrz powiatu, a szczególnie w jego otoczeniu, które należy uwzględnić w dokumencie Strategii, np. nowa perspektywa budżetu unijnego, kryzys gospodarczy, współpraca międzysamorządowa, itp.

Niniejszy dokument planistyczny powinien mieć charakter kroczący. Najbardziej na początku każdej kolejnej kadencji Rady Powiatu oraz nowego budżetu unijnego, będzie dokonany jego gruntowny przegląd i aktualizacja wraz z przesunięciem okresu programowania. Ewentualne korekty bądź uzupełnienia powinny być dokonywane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Do dokumentu Strategii nadal będą wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź identyfikowanych potrzeb.

Rolę koordynatora procesu aktualizacji Strategii pełni Komisja do spraw monitorowania Strategii, zbierając propozycje zmian od mieszkańców (poprzez prowadzenie tzw. dialogu społecznego), od szefów poszczególnych komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego, jednostek organizacyjnych powiatu oraz przewodniczących komisji Rady Powiatu, a następnie przedstawiając je Zarządowi Powiatu.

7.4. Informowanie społeczeństwa

Naczelnym celem przygotowania, a następnie wdrażania Strategii jest, zapisane w wizji i misji, zapewnienie mieszkańcom Powiatu Rawickiego jak najbardziej dogodnych warunków do życia, pracy i wypoczynku poprzez możliwość pracy i rozwoju na miejscu, dostępność infrastruktury komunalnej, rozwinięte usługi społeczne oraz atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i gości. Realizacja Strategii ma służyć lokalnej społeczności i wobec tego powinna ona zostać powiadomiona o jej kluczowych zapisach, bowiem uchwalony przez Radę Powiatu dokument jest nie tylko „przewodnikiem” dla działań samorządu, ale pełni również funkcję informacyjną dla mieszkańców – powinni oni dowiedzieć się z niej, jakie działania będą w perspektywie kolejnych kilku lat podejmowane przez Starostwo Powiatowe i podległe jednostki.

Oprócz publikacji pełnej wersji dokumentu Strategii w Biuletynie Informacji Publicznej, najważniejsze tezy Strategii zostaną zaprezentowane poprzez stronę internetową Powiatu (www.powiatrawicki.pl), „Orędownika Samorządowego Powiatu Rawickiego” i media lokalne.

Ważne jest także cykliczne informowanie lokalnej społeczności o postępach we wdrażaniu Strategii.

8. SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Stan realizacji projektów strategicznych .....</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 2. Wskaźniki rozwoju Powiatu w 2014 i 2019 roku .....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 3. Zakres czasowy projektów strategicznych .....</i>	<i>31</i>
<i>Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego z celami szczegółowymi Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 .....</i>	<i>86</i>
<i>Tabela 5. Zgodność projektów strategicznych Strategii Rozwoju Powiatu Rawickiego z celami strategicznymi Województwa Wielkopolskiego .....</i>	<i>88</i>

9. SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Układ strategii .....</i>	<i>8</i>
<i>Rysunek 2. Cele krajowej polityki regionalnej .....</i>	<i>86</i>